

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

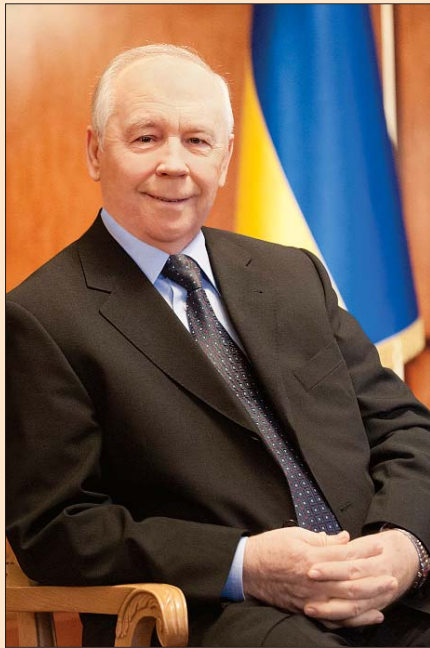
№№ 249-250 (5499-5500)

СУБОТА, 29 ГРУДНЯ 2012 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

З Новим роком!

Вітання
Голови Верховної Ради України
Володимира Рибака

*Шановні
співвітчизники!*

Сердечно вітаю вас з Новим роком та Різдвом Христовим!

Напередодні кожного Нового року ми аналізуємо зроблене за минулий рік, складаємо плани на майбутній.

В умовах системної світової кризи нашій країні вдалося утримати рівновагу в життєво важливих галузях економіки та зробити значні кроки вперед.

2012-й рік, що відходить в історію, був роком цілісного оновлення всіх сфер життя, реформаторським роком, а тому — непростим, у чомусь суперечливим, та водночас,

безумовно, сповненим позитивних зрушень у розбудові економіки, демократії, громадянського суспільства та держави в цілому.

Можна стверджувати, що ми заклали основи для покращення добробуту кожної сім'ї та задля процвітання України.

Важливою віхою на шляху розвитку демократії та державності стало обрання нового парламенту. Вірю, що народні депутати України усвідомлюють свій обов'язок перед вами, виборцями, і мудро та виважено, як і належить у Рік Змії, прийматимуть закони на благо України та її громадян.

Шановні співгромадяни!

Давайте зберігати оптимізм і надію на те, що все в нашій країні зміниться на краще. Головне — треба залишити у минулому році розбрат, протистояння політичних сил, узяти у новий 2013-й рік виключно консолідацію, конструктивну співпрацю, системну взаємодію всіх гілок влади, всіх патріотичних громадських організацій.

Попереду багато роботи — всенародної роботи! І ми знаємо відповіді на виклики сучасної доби, світової кризи. І маємо дієві програми успішного втілення в життя соціальних ініціатив Президента України Віктора Федоровича Януковича. Я вірю, що вже незабаром той час, коли буде привід для радості в кожній українській родині.

Від усієї душі бажаю кожному з вас міцного здоров'я, великого щастя, добробуту, злагоди, успіхів і Божої благодаті.

Хай у новому році з вами буде Віра, підтримує Надія, допомагає Любов.

З Новим роком!

З Різдвом Христовим, дорогі друзі!

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

КОРОТКО

■ У зв'язку з наближенням новорічних і різдвяних свят працівники Державної служби України з надзвичайних ситуацій переведені на посилений варіант несення служби, **повідомляє УНІАН.**

«Рятувальники чергують цілодобово. 20 тисяч людей, а також п'ять тисяч одиниць техніки готові до виконання поставлених завдань», — зазначив заступник директора Департаменту управління рятувальними силами Олександр Тарасов.

■ На Театральній площі Луцька й прилеглих вулицях буде заборонено продаж алкогольних напоїв з 22 години 31 грудня до 6 ранку 1 січня, **повідомляє прес-служба Луцької міськради.** Депутати вирішили, що у зв'язку із проведенням заходів з нагоди зустрічі Нового року в центрі міста потрібно заборонити продаж алкогольних напоїв, а також напоїв у скляній тарі (слабоалкогольних, безалкогольних і пива) у закладах торгівлі (у тому числі закладах ресторанного господарства — на винос), **повідомив «Телеграф».**

■ Для забезпечення міських пасажирських перевезень під час святкування Нового року й Різдва Христового КП «Київпастранс» планує збільшити кількість рухомого складу наземного громадського транспорту, **повідомляє прес-служба КМДА.** А в новорічну ніч роботу наземного транспорту продовжать до 04.30, на деяких маршрутах — і довше, але зі збільшенням інтервалу руху, **передає УНН.**

Двері прочинені

До переходу в перший день наступного року залишилося два дні. Двері вже прочинені. Ось-ось обнулиться час — і ми увійдемо в майбутнє. Як годиться, ми пригадаємо втрати, негаразди й надбання. Щось залишимо у минулому, щось назвемо досвідом і заберемо із собою. Звичайно ж, загадаємо здійснення всіх бажань, які вмістяться у дванадцять ударів годинника. І далі жити-мемо, закохуватимемося, помилятимемося...

Цієї цілющої нашої газети — така собі машина часу. Ми перегорнемо сторінки назад. Пригадаємо, проаналізуємо й оцінимо все з позицій сьогодення. Адже ми нинішні колись були майбутнім. І зазирнемо у прийдешнє: які варіанти воно запропонує? Що ми оберемо? Чи скажемо «це вже було», «це щось новеньке» або «знов не вистачає часу»?

Сьогодні тут буде все: історія, політика і політики, медицина, культура. Також йтиметься про проблеми, які нам вдалося вирішити (а для когось це стало новорічним дивом). Буде гумор, астрологія, кіно, ваші листи. І сюрпризи. А щоб не загубилися у часі, сторінками поведе вас командир нашої машини часу. Прямуйте за ним. Тому, хто першим відповість на його запитання у кінці газетної подорожі, гарантовано подарунок від редакції (умови — на останній сторінці).

У секретаріаті Кабміну створено Департамент з питань асоціації та інтеграції в ЄС (УНН)

З Новим роком!

Стабільність фінансово-економічної системи збережено

Обсяги українського експорту товарів і послуг за підсумками 2012 року сягнуть близько 70 мільярдів доларів. Таку інформацію озвучив Прем'єр-міністр Микола Азаров в інтерв'ю українським телеканалам. «У 2009 році ми мали експорт близько 39 мільярдів доларів, в цьому році, я сподіваюся, вийдемо на рівень приблизно 70 мільярдів. І це буде рівень приблизно минулого року. Тобто ми досягнемо головного завдання, яке стояло перед країною, — не допустити різкого скорочення експорту», — зауважив прем'єр.

М. Азаров відзначив також, що цього року уряд активно займався пошуком зовнішніх ринків збуту для вітчизняної продукції. За його словами, досягти такого рівня експорту дали змогу ратифікація Угоди про зону вільної торгівлі з країнами СНД, парафівання Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі з Європейським Союзом та на-брання чинності договором про зону вільної торгівлі з країнами Європейської асоціації торгівлі.

«Напружені переговори, які ми почали з СОТ, захищаючи свій ринок, — це переговори з рядом країн із укладання договорів про зону вільної торгівлі. Таким чином, те завдання, яке стояло перед нами, — збереження стабільності фінансово-

економічної системи, — реалізоване», — підсумував він.

Водночас Прем'єр-міністр висловив сподівання, що уряду вдасться укласти нову угоду про співпрацю з Міжнародним валютним фондом без підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги для населення.

«Я не втрачаю надії, що нам вдасться домовитися. Але я хочу сказати, що фінансові ресурси є нині не тільки у МВФ. У нас заведено думати, що кредит на вигідних умовах можна залучити тільки у МВФ. Але насправді фінансових ресурсів у світі досить, і ми сьогодні працюємо над тим, щоб їх залучити в економіку України на вигідних умовах», — сказав М. Азаров. Він нага-

дав, що Україна вже два роки не залучає кредитних ресурсів від Міжнародного валютного фонду, оскільки вважає вимоги про підвищення комунальних тарифів для населення неприйнятними.

Крім того, Прем'єр-міністр висловив впевненість, що досягнення домовленостей про співпрацю з Митним союзом

є життєво важливим для української економіки. «Є реальність. На цю реальність припадає 60 мільярдів доларів нашого експорту. Для порівняння, на ЄС припадає близько 40 мільйонів доларів. До Митного союзу якраз постачається те, що ми не можемо продати на інших ринках. Тобто для нашої економіки життєво важливо домовитися і взаємодіяти з

країнами Митного союзу. Тут немає ніякої політики», — наголосив він.

За словами глави уряду, ще два роки тому Україна орієнтувалася на двосторонні угоди про співпрацю з Росією, Білоруссю і Казахстаном, нині вони втратили силу. Тож нашої країні потрібно вибудовувати відносини з Митним союзом. Прем'єр підкреслив також, що політичні спеку-

ляції з приводу співпраці з МС і його протиставлення з ЄС є неправильними. У першу чергу, наголосив М. Азаров, Україна керується економічними інтересами, а в разі відсутності форм взаємодії з цією організацією країна втратить колосальний ринок, який дуже важко заповнити деінде.

Вл. інф.
Фото Олега МАРКЕВИЧА.

Ініціюватимуть слухання щодо впровадження цифрового мовлення

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Новоутворені комітети Верховної Ради вже провели свої перші засідання. Здебільшого вони мали організаційний характер. Адже депутати мають визначитися щодо підкомітетів, їх керівництва і лише потім візьмуться за розгляд законопроектів.

Так, під час засідання Комітету з питань свободи слова та інформації народні депутати ухвалили рішення створити підкомітети з питань: телебачення і радіомовлення (голова — Микола Княжицький, «Батьківщина»); друкованих засобів масової інформації та Інтернету (голова — Рустам Раупов, «УДАР»); реклами (голова — Олена Кондратюк, «Батьківщина»). Члени комітету обговорили також питання щодо розгляду кандидатур на вакантну посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Як зазначалося під час обговорення, Рада згідно із чинним законодавством

достроково припинила повноваження Оксани Калетник, яку було обрано депутатом Верховної Ради. Взявши до уваги, що комітет оприлюднив у газеті «Голос України» оголошення про відбір кандидатів на заміщення вакантної посади, яких станом на сьогодні подано 12, народні депутати ухвалили рішення обговорити запропоновані кандидатури на засіданні 6 лютого 2013 року, після чого внести на розгляд Верховної Ради відповідні подання.

Члени комітету також вирішили ініціювати проведення в березні 2013 року парламентських слухань щодо впровадження цифрового мовлення в Україні.

На першому організаційному засіданні Комітету з питань соціальної політики та праці було утворено чотири підкомітети та обрано їхніх голів. Зокрема, підкомітет з питань регулювання трудових відносин та зайнятості населення очолила народний депутат Світлана Фабрикант (Партія регіонів). Предмет відання підкомітету — державна політика у сфері регулювання трудових відносин, зайнятості населення, охорони праці та з питань відпусток.

Головою підкомітету з питань заробітної плати, індексації і компенсації грошових доходів населення та колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин обрано народного депутата Валентину Лютикову (Партія регіонів). До предмету відання підкомітету віднесено державну політику у сфері регу-

лювання оплати праці, індексації і компенсації грошових доходів населення, колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин та вирішення колективних трудових спорів.

Головою підкомітету з питань соціального захисту та соціальних гарантій, рівня життя і повернення заощаджень населенню обрано народного депутата Руслана Зелика («Свобода»). Предмет відання — державна політика у сфері соціальних стандартів і гарантій, соціального захисту громадян, забезпечення достатнього життєвого рівня людини та повернення заощаджень населенню.

Підкомітет з питань державного соціального страхування, розвитку соціального діалогу та діяльності об'єднань громадян сторін соціального діалогу очолила народний депутат Людмила Денісова («Батьківщина»). Предмет відання підкомітету — державна політика у сфері соціальних стандартів і гарантій, соціального захисту громадян, забезпечення достатнього життєвого рівня людини та повернення заощаджень населенню.

Консолідовані рішення мають ухвалюватися більшістю голосів

Депутат має голосувати щоденно. В тих режимах, як це передбачено Регламентом Верховної Ради. Так Перший заступник Голови Верховної Ради Ігор Калетник прокоментував ініціативу народних депутатів запровадити практику голосування по законопроектах один раз на тиждень.

«Я особисто ставлюся до такого голосування негативно. Депутат має брати участь у засіданнях парламенту щоденно. А також активно займатися законотворчою роботою в комітетах. Відповідно до процедури, яка нині передбачена Регламентом. Якщо голосування відбуватиметься виключно по четвергах, як пропонують провідні депутати, ефективність роботи Верховної Ради в декілька разів знизиться. Так само, як і відвідуваність парламенту в інші, не пленарні, дні», — цитує слова політика його прес-служба.

Водночас він наголосив, що фракція КПУ підтримує персональне голосування. «Якщо брати нашу фракцію Компартії, в нас такої проблеми взагалі не існує. Бо у нас усі народні депутати стовідсотково відвідують

пленарні засідання. Всі 33 обранці», — сказав І. Калетник.

«Для чого тоді інші народні депутати йшли у Верховну Раду? Щоб робити собі один робочий день на два тижні? Коли ж тоді вони встигатимуть вирішувати інтереси виборців, які висловили їм довіру і надали місце в парламенті. Тому позиція тут, мені здається, дуже проста, зрозуміла, і не тільки для мене, але і для всього українського населення», — вважає Ігор Калетник.

Він переконаний: маємо знайти таку форму роботи, щоб народні депутати приймали консолідовані рішення більшістю голосів. Незалежно від політичної належності. «І перед тим, як голосувати за закон, керувалися не суто політичними переконаннями, а у першу чергу логікою».

Кіно буде!

«Учетверте дивлюся цей фільм, але сьогодні актори грають, як ніколи!» Так півстоліття тому відгукнулася про перегляд улюбленої кінострічки легендарна акторка Файна Раневська. Погодьтеся, так само можна сказати про більшість старих «наших» фільмів, особливо коли їх укотре переглядаєш на новорічні свята. І цей екранний магнетизм не згасає через роки. Змінюються час, звичай, мода. Змінюється устрій, а «актори вкотре грають, як ніколи». Можливо тому, що гарне, світле кіно

— це і є загадкова «машина часу» до хорошого настрою.

До речі, про неї — машину часу. Її таки справді винайшли і навіть одержали за цю ідею патент! Щоправда, для кіно. Під час роботи над фільмом про Івана Васильовича, який змінює професію, ціла бригада конструкторського бюро конструювала над кіношною моделлю «часоліту» в минуле і майбутнє. Але вона виходила такою складною, що головний герой навряд чи впорався б сам навіть з уявним управлінням. Режисера Ле-

оніда Гайдая врятував скульптор В'ячеслав Почечуєв: він і переконав, що машина має бути хай і невеличка, але «світиться, пихтіти і булькати». Чудо техніки оцінили в 40 рублів, Кулібін одержав і фантастичну довідку з бухгалтерії за винахід машини часу. У документі не було жодних лапок. Кажуть, що це не було помилкою. Чи справді машина так переконливо «булькала», що в це повірили прискіпши до звітності бухгалтери?

Але що такі стрічки піднімають настрій — незаперечно істина. Давайте спробуємо за кілька хвилин пригадати 10 найпопулярніших кіношедеврів. Наталя ЯРЕМЕНКО.

Юним громадянам відкрили шлях для творчості та розвитку талантів у державному масштабі

Президент України Віктор Янукович підписав указ, згідно з яким наступний рік оголошується Роком дитячої творчості. Він має дати старт реорганізації позашкільного виховання в нашій країні, заявив Уповноважений з прав дитини Юрій Павленко.

«На переконання глави держави, 2013 рік повинен стати поштовхом для розвитку та модернізації позашкільної освіти, створення ефективної системи виявлення і реалізації талантів дітей, їх творчих, інтелектуальних і спортивних досягнень, удосконалювання виховної роботи з дітьми й організації зміс-

товного дошкільного дозвілля для дітей в Україні», — сказав дитячий омбудсмен.

Останніми роками рівень участі малих у системі дошкільної освіти не зростає і становить 37—40% від загальної кількості дітей, причому найменше — у Львівській області (21%).

Юрій Павленко зазначив: експеримент переведення дошкільної освіти на фінансування місцевих бюджетів себе не виправдав. Мовляв, Президент переконаний, що протягом 2013-го необхідно ухвалити низку рішень, зокрема, й на законодавчому рівні, з поліпшення ситуації в цій сфері. І доцільно, щоб уряд переглянув

цільову соціальну програму розвитку дошкільної освіти до 2014 року.

Також на вчорашньому брифінгу в Києві Уповноважений з прав дитини заявив, що Україна не боїться збільшення потоку іноземних усиновителів через заборону громадянам США всиновлювати російських дітей (відповідний закон, прийнятий Держдумою РФ, набуває чинності з 1 січня 2013 року). Мовляв, у нашій державі діє чітка процедура, яка передбачає пріоритетність національного всиновлення. Як повідомив Юрій Павленко, за підсумками року, що минає, українці всиновили втричі більше дітей, ніж іноземці: 2000 до 700 відповідно.

Ольга ВІТЕР.

ФОТОФАКТ

Учора в Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» стартувало свято Новорічної ялинки. А це — тригодинна розважальна програма з Дідом Морозом та подарунками, а також дитячий спектакль «Зимові мелодії чарівної скриньки»

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Замість прикрас — старожитності

Оригінальна в цьому році новорічна ялинка на території Державного історико-культурного заповідника міста Дубно. Замість звичних прикрас, кульок і гірлянд на ній красуються етнографічні предмети народного побуту XIX—XX століть, окремим із яких по 200—250 років.

Світильники, праски, діжки, гребені для розчісування, бутлі, посуд, є навіть коловороти, на яких прями

в родині із покоління у покоління, і гармоні зі столітніми історіями. Експозиція розташовувалася на «живій» ялинці, що росте на замковій території.

Зважаючи на оригінальність витвору, дубенчани планують подати заявку щодо внесення його до Книги рекордів України. Бо, як стверджують музейники, Україна бачила багато незвичних ялинко, але таких, суцільно прикрашених етнографічними речами, ще не було.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.

ФОТОФАКТ

Новопризначений міністр оборони Павло Лебедєв перший свій візит у ранзі керівника відомства здійснив у Севастополь, відвідавши екіпаж підводного човна Військово-Морських Сил України «Запоріжжя».

Фото Василя БАТАНОВА.

Конкурс Різдвяних історій від порталу «Голос України»!

Новий рік усі звикли вважати сімейним святом, так само, як і Різдво. Але часто замість тихого святкування за родинним столом у цей період починаються дивовижні пригоди. Хто добре вміє розповісти ці історії — надсилайте їх нам, на адресу: goslos.portal@gmail.com. Ви можете виграти 300 гривень!

Роботи приймаються до 14 січня 2013 року, а з 15 по 21 січня на сайті триватиме інтернет-голосування. Автор твору, який сподобається нашим читачам найбільше, отримує грошову винагороду.

А якщо у вас новорічних пригод не траплялося, влаштуйте їх цього року і напишіть про них нам!

ФОТОФАКТ

У Китаї тюленів рятують із крижаного полону. Через те, що температура повітря раптово знизилася, морська вода у затоці біля міста Янтай у провінції Шаньдун замерзла. Тюлені опинилися у крижаній пастці. Місцеві фахівці пробивають лід і підгодовують тварин, яким загрожує смертельна небезпека.

Фото Xinhua/Укрінформ.

ТРАДИЦІЇ

Гарні звичаї чужинців і нам свято не зіпсують

Хороші «політичні обряди» часу не підвладні. Вони схожі на давнє вино: і свято не зіпсують, і скоштувати приємно. А головне, хоч як це високопарно звучить, і дух підносять, і політиків об'єднують. Наші державні мужі ще дискутують про власні парламентські традиції. Утім, декілька вже прижилося: нову каденцію відкриває найстарший за віком депутат, а ще — урочисто лунає Духовний гімн України у виконанні професійного хору, лідер нації присягає в парламенті на Пересопницькому Євангелії.

Але гарні традиції були завжди актуальні. Подивитися, приміром, на стару добру Англію — деякі з її звичаїв зберегли свою актуальність через століття. До речі, там кожне засідання нижньої палати починається з молитви. Депутати, коли мають намір залишити сесійну залу, повинні поклонитися спікеру. А після завершення чергової сесії тиснуть йому руку. А ще — категорично заборонено висловлювати образливі або непристойні слова і звинувачувати свого колегу в брехні. Емоційний порушник як істинний джентльмен має взяти слова назад. Або ж декілька днів не відвідувати засідання.

До речі, мовний етикет (уникнення образливих слів) нещодавно запровадили для депутатів Фінляндії. А парламентський строк для них завершується урочистим богослужінням у Кафедральному соборі Гельсінкі за присутності президента країни. Щось приблизне — але перед початком відкриття першої сесії — запровадили регіонали. Коли Митрополит Київський і всієї України Володимир відслужив VIP-молебень, а святі отці проспівали державним мужам «Многая лета».

У багатьох країнах є гарна традиція ходіння народу в маси депутатів, усі бажаючи на власні очі можуть побачити, в яких умовах працюють політики (приміром, в Австралії, Угорщині, Естонії...) Можна потиснути їм руку, поспілкуватися...

А в Шотландії у приміщенні законодавчого органу є... дитячий садочок. Для малечі екскурсантів. Шотландські депутати пишаються своїми демократичними традиціями: в них немає службових машин — вони пересуваються виключно громадським транспортом. Ім не можна носити дизайнерський одяг.

У Вірменії теж започаткували непогану традицію. Не без допомоги законодавців гарних звичаїв — англійців: жінок — кандидатів у депутати парламенту вчать правильно будувати свою мову, працювати з аудиторією і контролювати свої емоції.

Можливо, і нашим варто спробувати. Здути різнокольорові кульки, припинити кидати яйця, віддати футбольним фанатам мегафони і потиснути один одному руку. До Нового року і після нього.

Наталка РОМА.

ОФІЦІЙНО

Закон України Про внесення зміни до статті 34 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину четверту статті 34 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 17, ст. 146) доповнити реченням такого змісту: «Відхилення від цих вимог допускається при формуванні складу комітетів відповідно до статті 16 Регламенту Верховної Ради України у межах коштів, передбачених кошторисом Верховної Ради України».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
25 грудня 2012 року.
№10-VII.

Кінця світу таки не сталося...

Підбиваючи підсумки року, що минає, ми поставили народним депутатам лише два запитання: яку подію року вони вважали визначальною у житті країни і що б вони хотіли змінити, якби була можливість скористатися машиною часу. Відповідали обранці всерйоз і жартома. І ось що з цього вийшло.

Микола ЛЕВЧЕНКО
(фракція
Партії регіонів):

1. Рік був настільки насичений, що виокремити щось одне дуже важко. До того ж це буде необ'єктивно. Безперечно, Євро — це важлива подія для економіки, іміджу країни. Вибори — теж важлива подія. Формування нового Кабінету Міністрів, прихід у політику нових молодих керівників — також важливо. І що в підсумку матиме більш позитивні наслідки для країни — ми не знаємо. Загалом, найважливіша подія року — це те, що народжуються діти, що люди вранці йдуть на роботу, а ввечері повертаються у свої домівки.

2. Не могу відповісти на це запитання. По-перше, не хочу повертати час назад. По-друге, на-

магатимусь робити все від мене залежне, щоб ті закони, які ухвалюватимуться в стінах парламенту, стали предметом гордості для всієї країни.

Микола КАТЕРИНЧУК
(фракція
«Батьківщина»):

1. Серед приємних подій — зміна більшої частини парламенту. Можливо, тепер він буде не таким ручним, як раніше. Добре, що і в уряді відбувається ротація. Треба відзначити, що Чемпіонат Європи з футболу в нашій країні пройшов на дуже непоганому рівні. Служба безпеки спрацювала достатньо добре. Питання залишається, скільки на цьому заробили окремі люди. Але настроїв під час Євро був чудовий.

2. Хотілося б скасувати Податковий ко-

декс, пенсійну реформу. Адаже такі підходи до економіки абсолютного недоречні.

Руслан СОЛЬВАР
(фракція «УДАР»):

1. Головна подія і дуже відповідальна в моєму житті — це те, що я став народним депутатом. Адаже виборці повірили в мене, в мої ініціативи, конкретні справи, в мою здатність працювати в інтересах громади. І на сьогодні я маю можливість лобювати їхні інтереси на законодавчому рівні.

Визначна подія року в житті країни — це Чемпіонат Європи з футболу. У політичному аспекті — це шанс наблизитись до Європи, ми розповіли про себе світові, продемонстрували свою відповідність європейським стандартам. З економічної точки зору — це будівництво нових спортивних споруд, розвиток транспортної інфраструктури, готельного господарства, сфери послуг, туристичної галузі. У

культурному і гуманітарному плані — ми гідно продемонстрували іншим країнам свою культуру, традиції, кухню, привабливі туристичні об'єкти. Але, на жаль, для країни, яка має дуже багато внутрішньосоціальних проблем — цього замало.

2. Треба вирішити питання щодо звільнення політичних в'язнів. Це трагедія, як для кожної людини, так і суспільства загалом. Якщо у нас будуть методи 1937 року, то Європа не захоче бачити нас своїм асоційованим членом. Це треба змінювати однозначно.

Сергій ГОРДІЄНКО
(фракція КПУ):

1. Якщо проаналізувати рік, то єдина знакова подія — Євро-2012. Світ подивився зовсім іншими очима на Україну, на її потенціал, людей. І ми сподіваємося, що це допоможе нашим інтеграційним процесам. Решта важливих подій, на жаль, були негативні. Передусім, це медична, пенсійна реформа тощо, те, що

сьогодні знищує усі попередні надбання.

2. Над чим треба було б серйозно попрацювати — це над поверненням у державну власність того, що дає країні величезні прибутки. Не може бути заможною країною, коли вона практично втратила контроль над своїми надрами. Конституція говорить, що земля, надра, атмосферне повітря є предметом власності українського народу. Хотілося б, щоб ми назавжди забули тему продажу української землі. Продаж землі — це фактично втрата суверенітету.

Андрій МОХНИК
(фракція
«Свобода»):

1. Визначна подія року — те, що вперше в історії України в парламенті присутня націоналістична фракція, а її представник обіймає посаду заступника Голови Верховної Ради. Цього року Україна могла, але не вступила в Митний союз. Це великий позитив. Не можемо сказати, чи ми наближаємося до Європи, але те, що віддаляємося від Москви — точно.

2. Усе відбувалося настільки, наскільки ми були готові до цього. Можна змінювати майбутнє, не можна змінити минуле.

Сергій МІЩЕНКО
(позафракційний):

1. Чесно кажучи, особливих здобутків я не бачу. Ми й досі не визначилися, де ми — у Європі чи в Росії. Єдина

визначна подія — Євро-2012. А ще те, що не сталося кінця світу.

2. Якби можна було повернути час назад, то, насамперед, змінив би закон про спадщину. Це питання турбує більшість громадян — кажу про це з упевненістю, бо під час виборчої кампанії в цьому переконався. Нині, щоб оформити всі необхідні документи, люди змушені місяцями, роками оббивати пороги кабінетів чиновників, платити величезні хабарі. Так не повинно бути.

Думки збирали
Олена ГОРБУНОВА,
Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

Співак в обласній раді

САМОВРЯДУВАННЯ

Митці йдуть у політику. Є вони як у парламенті, так і в місцевих радах. Олександр Михайлович Івашинюта (на знімку) з міста Костополя — депутат Рівненської обласної ради, член постійної комісії з питань науки, освіти, культури і духовності. Крім того, він — шанований у мистецьких колах музикант, композитор і виконавець, соліст обласної філармонії на ім'я Сашко Невже! Саме з цією людиною й вирішив порозмовляти крізь призму «Митець у дзеркалі політики».

— Олександр Михайлович, хто штовхнув вас у політику?

— Друзі, вони бачать у мені людину, яка може та хоче змінити життя моїх земляків на краще.

— Як вдалося пробитися в депутати і чи важко ним бути, зважаючи на творчу натуру? Чи доводи-

лося як депутату спі-
вати під чужу дудку?

— Не думаю, що слово «пробитися» тут відображає сутність процесу. Це праця. У мене ніколи не було мети стати депутатом, діячем політики. Моя мрія та ціль завжди була — писати музику, пісні, творити, бути артистом. З часом я набирався досвіду. Спілкуван-

ня з багатьма відомими людьми змінювало ставлення до життя та політики. Коли отримав пропозицію про висунення мене кандидатом у депутати, не відмовився. Але на барикади заради отримання мандата депутата я не ходив. І ніколи не підю. Насамперед, я — артист та людина, а потім — політик, який переконаний, що за гроші не потрібно купувати собі «місяця» та людей.

Щодо депутатства... На зорі політики незалежної країни депутати були в повазі. Потім еволюція та пригоди з перебіжчиками і нечесними іграми зробили свою справу. І тепер депутат — це людина, яка буде завжди винна, яка, на

жаль, уособлює в нашого народу образ негативного персонажа. А щодо співу під чужу дудку, то співати під неї я можу тільки в студії та на концерті. Щоправда, в політиці є свої нюанси. Але найголовніше — не втрачати авторитет і довіру людей. Я — людина принципова і вірю, що всі перед Богом однакові й однаково відповідатимуть за свої вчинки.

— Якщо раніше ваша популярність як митця поширювалася, в основному, на Рівненську область, то тепер вона охоплює більші території та аудиторії. А депутатська робота які має відтінки? Яка тут «виходить» пісня?

— Депутатська робота — це пісня з різними мажорними та мінорними ладами. Адаже депутати розглядають проблеми області. І в цій роботі нема курортного відпочинку. Щодень — як новий куплет нової пісні. І репертуар у депутата великий.

— А як політика вас уже почула? І чи є у вас команда однодумців, яка може підкорювати політичні вершини? І яку вершину як політику вам хотілося б підкорити?

— Наша команда — це я та Сергій Попик, який є моїм офіційним помічником, як депутата обласної ради. Ми завжди готові вислухати та допомогти людям у межах нашої компетенції. А коли питання виходять за рамки наших можливостей,

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

У 1987 році Олександр Івашинюта створює гурт «Невже», який у 1991-му стає дипломантом фестивалю «Червона рута». У 2000-му засновує власну студію звукозапису «Неллі-Студіо». З 2003 року працює під сценічним псевдонімом «Сашко Невже». У 2003—2004 рр. Сашко Невже має постійні гастролі по Україні разом із Степаном Гігою. 2004—2005 рр. — працює над проектом Фолк-Театр «Дуліби». 2007 року вийшов диск Сашка Невже. Співак і композитор допоміг юній талановитій українській співачці Тетяні Ширко, яка виборола друге місце на пісенному конкурсі «Нова хвиля» в Юрмалі.

спрямовуємо їх до відповідних фахівців. Не завжди політика — це сварки та суперечки. Це, насамперед, праця та консенсуси у розв'язанні проблем тих, хто нас обрав. На мою думку, в політиці вершин немає, є найкращі результати. Якщо називати вершинами високі чини та посади, то це не вершини. Адаже суть самої політики — це вирішення державних питань. У цьому розумінні вершина в політиці — це зведення до мінімуму абсурдних, негативних моментів плюс захист та обстоювання інтересів людей. До речі, в нашій країні всі знають політиків, але мало розбираються в політиці та політиках. Я хочу, щоб моя країна жила повноцінно, працювала, розвиваючи виробництво, щоб люди перестали виїжджати на заробітки, залишаючи дітей... Оце вершина в політиці, яку треба підкоряти. Зрештою, методи сходження на цю вершину можуть бути різні. Болять мені проблеми нашої культури насамперед. Ад-

же вона — в занепаді. І щоб її підняти, потрібні кардинальні й помірковані кроки. А ще треба — бути чесним із самим собою та тими, хто нас обрав.

Спілкувався Юрій БЕРЕЗА.
Рівне.

Фото з архіву
О. Івашинюти.
Підготувала
Олександра ЮРКОВА.

Дракон під знаком виборів

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Чорний і водоплавний Дракон, під опікою якого ми перебували 12 місяців, сипав щедрими обіцянками зробити наше життя багатим на події, несподіванки і сюрпризи. Оскільки це міфічне створіння періодично «балотується» всього-на-всього на небесний знак року, а не в парламент чи сільську раду, то пункти своєї «програми» має звичку виконувати. Що, до речі, не завжди втішає: несподіванки на те й несподіванки, щоб обернутися до людей не тільки приязним боком.

В Україні конкуренцію небесному символу склав знак земний — парламентські вибори. Здавалося, до 28 жовтня почали готуватися, ще не довівши салат «олів'є». Присутність «гарячої» дати в річному календарі відчували і далекі від політики люди. Бо коли ще так люблять народ, як не перед черговими виборами? Вмикаєш ефірну кнопку, а там за тебе і чубляться, і голубляться, і душу готові в п'ятирічний кредит віддати — не програми, а тріск, як від пелтард новорічної ночі... Доки в рекламі, політичних ток-шоу і на зустрічах з електоратом «зупиняли їх» через «об'єднання себе» (перше, наче Дракон зурочив, та й друге було доволі марудною справою: «просто дружити» не в українській традиції, тому, як завжди, зійшлися на компромісі — «дружити проти»: так народилася

27 серпня 2012. Акція біля Київради.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Пацієнт стабільно тяжкий, але йому обіцяють «поліпшення вже сьогодні», або «Ура! — ми вижили!»

Ольга ВАУЛІНА.

В очікуванні дива, обіцяного нашими правителями під парламентські вибори, ми прожили увесь рік. Дива «поліпшення вже сьогодні» не сталося. Його терміново замінили на «стабільність». У цій стабільній ейфорії дотягли до кінця світу. І ось тут знову обдурили — він не настав. Хоча є підозра, що кінець світу ми прогавили. Давно в ньому живемо, просто повністю адаптувалися і не звертаємо уваги. Апокаліпсис став нормою існування.

І ми звикли до невиплат заробітної плати цього року. У Держфінінспекції озвучили загальну суму заборгованості перед бюджетниками: 1 мільярд 300 мільйонів гривень. У відомстві пояснили, мовляв, борг з'явився через те, що призначені на зарплати працівників гроші влада спрямовувала на інші потреби. Очевидно, пріоритетніші для самої влади. Не дивуємося й зростаючому дефіциту Пенсійного фонду.

Провідний експерт Центру ім. Разумкова Павло Розенко зазначив, що всі негативні прогнози, які дали на початку року, справдилися. «Сьогодні ми бачимо, що динаміка надходжень у держбюджет украй негативна, у цьому ми можемо перекоонатися й за динамікою надходжень до Пенсійного фонду України», — каже аналітик. За його прогнозами, реальний дефіцит бюджету Пенсійного фонду буде на 12—15 млрд. гривень

дворічної давності. Себто «покращення життя» мало нарешті настати ще до відкриття дільниць, щоб пам'ятали, чия заслуга, дорогою до урни. Втім, соціальні ініціативи, підкріплені «іменною тисячею» і щедрим цієї осені врожаєм капусти, виявилися такими ж химерними, як «розквіт добробуту» від «тисячі попередниць». Але особливо наївні, вже тричі ошукані вкладники «Ощадбанку» про це здогадаються після «відбою» виборчих гасел. Між ними й бюджетом на рік Змії навіть не дві одеські різниці... Другим масштабним літнім маневром союзників де-факто і опонентів де-юре стало ухвалення закону «Про засади державної мовної політики» — своє-

рідного гуманітарного «хабара» російськомовному електорату від партії влади та комуністів. Оскільки в соціально-економічній сфері особливих підстав для гордошів не нашкребли, звісно, якщо не зважати на «повну стабільність» з переходом, як днями повідомили в уряді, «в глибоку кризу», довелося вдарити козирною — в певних регіонах країни — мовною картою: хоч би чим тамтешні «жителі» тішились, аби на владу не ремствували... «Но пассаран» закону, обіцяний ОО, провалився з ганьбою, ще виразнішою після слів однієї з керманівчів опозиції про «нову перемогу демократичних сил, і ще тісніше згуртування заради перемог у майбутньому». Як каже мудре

прислів'я, з такими перемогами і до поразок справа не дійде... «Мовний суверенітет» у багатьох регіонах ще більше ослабив позиції державної мови, а створена з письменників, діячів культури, просто діячів і гінекологів комісія з удосконалення «мовного» закону і зміцнення підвалин української поки що нагадає запорожців на прийомі в Катерини II: «Не встанемо, мамо. Не встанемо, померем, а не встанемо... Провіант дають добрий, хоча барани тутешні зовсім не те, що в нас на Запоріжжі — чому ж не жити як-небудь...».

Живемо. З новим урядом — новими планами і новими надіями, що чорна Змія, як істота мудріша, принесе нам удачу і щастя. Хоча, за східним календарем, найліпше в 2013-му вестиметься знову ж таки політикам. Як каже моя старенька сусідка, «ось на кого високосного року нема». Єдина втіха — від політиків і урядовців небесний знак вимагає розумних і продуманих рішень. Змія любить, коли люди міркують перед тим, як натиснути кнопку. Що ж, у цьому плані український народ, як земний символ своєї країни, повний оптимізму з китайською гостею.

ПОГЛЯД У НАСТУПНИЙ РІК НА 23-Й СТОР.

покупки до свята або за потребою. Наприклад, пральна машина або зимові чоботи для багатьох стабільно існуючих співвітчизників — речі з розряду розкоші.

Користуючись безплатною середньою освітою і безплатною медициною, гарантованими нам Конституцією, ми просто змушені вести здоровий спосіб життя — їсти побільше овочів, тому що на м'ясо не вистає. Реформатори від вітчизняної медицини, судячи з методів, мабуть, раніше працювали у спецслужбах боротьби з тероризмом. Операції зі знищення медичної галузі відбуваються досить успішно. Зрозуміло одне: хворіти у нашій країні небезпечно для життя.

І, незважаючи на все це, ми вижили! Цей досвід згодиться й наступного року.

І от під новорічну ялинку нам підсадили нібито опозиціонерку, яка рулить уперед, Наталію Королевську в новому образі соціального міністра і головлікаря країни Раїсу Богатирьову, яка, втім, сидить там з лютого. Вони побажають народу в новому році міцного здоров'я і гарного врожаю на дачних шести сотках. Адже за це наші камбінівські «подарунки» жодної відповідальності не несуть.

ПОГЛЯД У НАСТУПНИЙ РІК НА 17-Й СТОР.

СУБ'ЕКТИВНІ РЯДКИ

Передбачувані сенсації, або «Васю, увімкни-но новини! Кому там ще гірше, ніж нам?»

Як же набридли погані й передбачувані новини! Я не купила свічок і сірників. Була впевнена: кінець світу не буде. Тому 21 грудня минуло в мене буденно й непомітно. Хоча ні, на годинник усе-таки поглядала: а раптом?! Остання надія встигнути передати у Всесвіт репортаж про загибель землян зникла о 20 годині 12 хвилин. Для когось із нас разом з вірою у справедливість. Утім, для інших новина про те, що життя триває, все-таки виявилася надзвичайно позитивною.

Україна в цілому стала передбачуваною країною. Від зміни місць перших осіб держави життя людей не змінюється. Підприємці займаються винятково тим, що роблять спроби вижити. Селяни борються або з негодою, або з урожаєм, якщо негода підвела. От можна цілий день за новинами не стежити, але вже заздалегідь знати про головну тему дня. Точніше, дві теми. Щось знову подорожчало. І на когось або у зв'язку з чимось завели кримінальну справу. Навіть про те, що податкову з митницею запряжуть в одну упряжку ми знали! Щоправда, забавною несподіванкою стало те, що речі назвали своїми словами. Адже будемо платити МЗДУ (міністерству зборів та доходів України).

Зовнішня політика. Хтось здивувався, що після подій до і після 28 жовтня Угоду про асоціацію між Україною і ЄС покладуть під суцхо? Або що Росія не поступиться нам жодною копією в ціні на газ? Адже їм відступати нема куди: позаду Газпром! І ось іще цілком передбачувано Київ нікого не підтримував у близькосхідному конфлікті, адже сала не їсть ні та, ні інша сторона...

Євро-2012. Я виграла непогану суму, поставивши на Іспанію. Ну, хто сумнівався, що іспанці вигратуть? Хіба що ті, хто чекав, що до футбольного свята в нашій країні, крім «Хондаїв», з'являться дороги європейської якості, асфальт на яких не буде сходити разом з нечищеним снігом. До речі, абсолютно передбачувана і відповідь на запитання про те, кого покарають за куплені неякісні «Хюндаї». Звичайно, їхніх пасажирів!

Ну а хто не знав заздалегідь, що на традиційне прохання ДАІ не виїжджати на дороги в сніг, відреагують тільки працівники комунальних служб? І бюджет як завжди підкрався непомітно... І все в такому дусі.

Ми дуже намагалися, щоб найсвіжіші новини були в нас у газеті. І від душі раділи б цьому... Якби вони не були такими передбачуваними і, на жаль, невеселими. Але, я переконана, доживемо й до гарних! Якщо будемо вірити у світле майбутнє так, щоб поменше хотілося світлого сьогодні.

Яна СТАДІЛЬНА.

Із зими — у літо

Олена ГОРБУНОВА.

Уже впродовж тривалого часу двічі на рік ми переводимо стрілки годинників. Весною — на годину вперед, восени — назад. І хоча людина до всього звикає, «навіть до лиха», як пише поетеса Галина Тарасюк, а тут призвичаїтися ніяк не може. Більше того, ігри з часом аж надто дорого обходяться кожному з нас. За це ми розплачуємося власним здоров'ям...

Історія запровадження літнього часу починається з далекого 1916 року. Піонером у цьому питанні стала Німеччина, коли у Першу світову війну перевела стрілки годинників на годину вперед, а 1 жовтня 1916-го — на годину назад. Невдовзі такі само зміни відбулися у Великій Британії. А в 1966 році літній час запровадив Конгрес США.

Для Росії 1917 рік став революційним не лише у прямому сенсі, а й стосовно переходу на літній час. Проте сезонні відмінності між літнім і зимовим часом запровадили лише у 1981 році. Сьогодні в Україні час

обчислюється відповідно до постанови Кабміну від 13 травня 1996 року. За нею в країні діє другий часовий пояс із переведенням щорічно годинникової стрілки в останню неділю березня на годину вперед і в останню неділю жовтня — на годину назад.

Коли час переводили вперше, то вбачали в цьому економічну доцільність. У такий спосіб намагалися продовжити тривалість світлового дня, а отже — зменшити споживання електроенергії. Минув роки, технічний прогрес зробив величезний крок уперед, і сьогодні вже важко собі навіть уя-

вити життя без пральної машини, комп'ютера, електрочайника, мікрохвильової печі, фена, кондиціонера, обігрівача тощо. Тож про економію на освітленні вже не йдеться. Та й сказати напевно, скільки ми заощаджуємо, намагаючись керувати часом, і чи заощаджуємо взагалі, ніхто наразі не може. Адже відповідних розрахунків досі не проводили.

Вітчизняні парламентарії спробували поставити крапку у цьому питанні й у вересні 2011 року скасували перехід на зимовий час. І одразу наразилися на шквал критики. Річ у тім, що частина Західної України перебуває в першому часовому поясі, тому рішення депутатів встановити другий пояс плюс одна година для них було неприйнятним. Натомість частина Донецької і Харківської областей, а також уся Луганська лежать у третьому поясі, і для них такий підхід був ідеальний. Це, до речі, дало підстави казати, що ми підіграємо Росії. Підігрили ці розмови й заяви вітчизняних урядовців, зокрема віце-прем'єра Бориса Колеснікова. На його думку, Україна має належати до третього часового поясу саме для того, щоб росіянам було зручно до нас їздити. Ці-

Народний депутат Тетяна БАХТЕЄВА:

Щорічне переведення часу негативно позначається насамперед на здоров'ї дітей, людей похилого віку і тих, хто має хронічні захворювання, зокрема, гіпертонію, ішемічну хворобу серця, цукровий діабет. Також страждають люди, схильні до мігрені. Скажімо, для останніх дуже важливе суворе дотримання постійного режиму дня. Через зміну часу на годину вони можуть відчувати нездужання. У малюків і літніх людей порушується сон, діяльність серцево-судинної та імунної систем, обмінних процесів, а також спостерігається підвищена чутливість до стресових ситуацій. У перші два тижні після зміни часу у хворих на гіпертонію підвищується ризик розвитку гіпертонічних кризів. Якщо врахувати, що в Україні 50 відсотків населення страждає на цю недугу, то це дуже чутливий чинник.

Крім того, дані медиків свідчать: після зміни часу українці частіше звертаються до лікарів, викликають «швидку», особливо протягом перших 10 днів.

Щодо економічного ефекту, то його потрібно спочатку вивчити, але навіть якщо він все-таки є, особисто я все одно обрала б здоров'я наших громадян. Власне, в парламентаріїв є наміри залишити час незмінним. І це, на мою думку, буде дуже правильно.

каво, відколи це пріоритетом незалежної держави стали зручності не українців, а росіян? Шоправда, через місяць депутати скасували своє рішення, визнавши його помилковим. Пізніше уряд запропонував закрі-

пити зимовий час, але через проведення Євро-2012 знову перейшли на літній. А потім на заваді «стабільному часу» стали парламентські вибори.

Чого ж нам очікувати у новому році? Чи переведуть стрілки годинника

знову? І чого від загравання з часом більше: економічної вигоди чи шкоди здоров'ю? Пропонуємо до вашої уваги точку зору народного депутата, медика за освітою, заслуженого лікаря України Тетяни Бахтеєвої.

Дива обов'язково трапляються, якщо в них вірити

У році, що минає, ми рухали стрілки годинників двічі. І щоразу це викликало суперечки, висувалися наукові, політичні та економічні «за» і «проти».

Точку зору астрологів представляють автор і видавець науково-популярного журналу «Астрологічний календар для України» Олена Осипенко та редактор календаря Юрій Буянов (на знімку).

Так званий зимовий час, за яким ми живемо, є природним для меридіана міста Києва, вважають вітчизняні астрологи. Тінь о 12-й години точно вказує напрямком на північ. Обертання Землі, сонячна енергія та місячна гравітація вмикають органи й системи людського організму в певні періоди земної доби. Для здоров'я людини сприяливіше, якщо ці періоди синхронізуються із природними земними ритмами.

Зміни календарних систем і тимчасових циклів — не рідкість в історії. Їх ініціатори повинні мати велику владу. А влада — річ наскільки приємна, настільки й небезпечна, зокрема для життя та здоров'я володаря. З іншого боку, зміна календарних систем щогодного разу не була причиною смерті диктаторів і царів. Якщо їх убивали, то через владу.

Щодо поколін, на них значною мірою позначається чинник ущільнення часу та прискорення енерго-інформаційного обміну. З появою та розвитком нових видів транспорту і засобів зв'язку зросла швидкість поширення інформації, переміщення людей і товарів. Раніше для передання повідомлення чи зображення потрібні

були дні й тижні, а тепер це можна зробити майже миттєво. У зв'язку із цим змінюється свідомість поколінь, з'являються нові види професій.

Нинішня дата зустрічі Нового року в ніч з 31 грудня на 1 січня була обрана та згодом прижи-

лася, найімовірніше, тому, що з цього дня починає збільшуватися тривалість сонячного дня після зимового сонцестояння 21 грудня.

Якби Нового року не було, його треба було б обов'язково вигадати. Це яскраве свято наповнює

оптимізмом і радістю сірі зимові будні й рятує від сплячки та депресії. Із Новим роком у більшості населення Землі пов'язані найпотаємніші спогади дитинства, коли вірили у дива. Вони обов'язково трапляються, якщо в них вірити:

«По вірі вашій і буде вам».

Гороскоп на новий 2013 рік характеризується сприятливим розташуванням планет для мешканців України. Для досягнення успіху потрібно вірити у свої сили, бути відкритим і щедрим, піклуватися не тільки про своїх близьких, а й про оточуючих. Негоже поширювати неправильну й перекручену інформацію. Не можна допускати негативних думок, необхідно позбуватися гордошів, гніву та заздрощів. Треба творчо підходити до розв'язання будь-яких питань і підвищувати свій культурний рівень. Необхідно також знайти час для відпочинку з родиною та спілкування з дітьми. Важливо цього року зміцнювати сімейні традиції та вести здоровий спосіб життя.

ЗАКІНЧЕННЯ
НА 23-Й СТОР.

Докладніше з астрологами можна познайомитися на сайті www.gelena.kiev.ua.

НАЙВІДОМІШІ ІНІЦІАТОРИ ЗМІНИ КАЛЕНДАРНИХ СИСТЕМ:

— Гай Юлій Цезар. Запровадив у Римі юліанський календар. Його було вбито змовниками на засіданні римського сенату;

— Петро I, російський імператор. У 1700 році змінив староросійське літочислення на європейське та запровадив юліанський календар. За офіційною версією, помер від невиліковної хвороби.

— Папа Григорій XIII. У 1582-му запровадив григоріанський календар, за яким ми нині живемо. Помер своєю смертю у 84 роки.

Навіщо нам Пінзель?

Віталій ЖЕЖЕРА.

Один непосидючий теоретик на прізвище Ульянов-Ленін колись казав, що в кожній культурі є дві культури — буржуазна і народна, культура панівного класу і культура пригнобленого класу. І навіть коли ми жили в безкласовому суспільстві (побудованому тим самим теоретиком), ця формула також діяла: окремо була партійна література, а окремо — самвидав, отут — фільми про Штірліца і Чапаєва, а отам — анекдоти про тих самих Штірліца і Чапаєва.

Тепер ми знову живемо в класовому суспільстві. Все знову повертається до тієї форми. Але все поки що перемішане, мов вінегрет. То, дивись, десь блисне самородок високого мистецтва, а інколи й суцільні анекдоти нагору вилазять.

Як тут визначити найвидатніші культурні події року?!

Але можна спробувати.

1. Якщо говорити про буржуазну культуру, то, мабуть, найвидатнішими подіями 2012-го слід визнати концерти в Києві відомих зарубіжних поп-зірок. Квитки на концерт Мадонни (на знімку вгорі) — від 550 до 13 тисяч гривень. Брітні Спірс — від 390 до 10 тисяч, а Дженифер Лопес (міс Найдорожчі

казати в світі? 15—18 листопада у французькій провінції Коньяк проходив Фестиваль європейських літератур. Україна там була почесним гостем — перша зі східноєвропейських країн за всю 24-річну історію фестивалю.

Від нас у Коньяку були: Марія Матіос,

Андрій Курков, Юрій Андрухович, Любоко Дереш. До зустрічі з ними французи цілий рік готувалися, читали переклади. Все це, звісно, коштувало грошей. Наша держава до того не мала причетності — ні фінансової, ні представницької (ніхто з посольства не приїхав). Фінансування — від вітчизняних фондів (отже, знову меценати). Гран-прі на фестивалі отримав Андрій Курков (роман «Садівник з Очакова»). А зна-

Фото Романа ПИЛИПЕЯ/УНІАН.

кільки багато проблем нею створено (чи проігноровано) в галузі культури. Вона, приміром, хвалиться тим, що 2012 року уряд виділив на потреби українського кіно 163 мільйони гривень. Кажуть, на ці гроші створено кілька десятків прем'єрних стрічок. Але покажіть їх

дань останнього десятиріччя. А тираж — 300 примірників. Лише в Національній опері, де звучать твори Станковича, працює вп'ятеро більше людей. Про що далі говорити? Наприкінці 2012-го, коли багато йшлося про кінець світу, в Києві пройшов круглий стіл під промовистою назвою «Кінець світу відкладено! Але завтра може настати кінець української книги!» Йдеться про те, що видавничий ринок згортається, а державної системи реалізації книжок нема. Хоча є закони, покликані «захищати і стимулювати».

7. І нарешті, про закони. Чого вони іноді варті (принаймні, в галузі культури), добре показав одіозний закон про засади мовної політики. Всім (навіть його авторам) було зрозуміло, що він недосконалий, і його (закон) на найвищому рівні взяли «уточнювати». І навіть щось таки уточнили, але поїзд пішов, і в кількох областях нібито

Р. С. Є теорія: великі люди вмирають, коли відчують свою непотрібність. Цього року наша культура втратила трьох своїх лицарів. Від нас пішли великий актор Богдан Ступка, знаменитий директор Донецької муздрами Марко Бровун і директор Львівської картинної галереї Борис Возницький. Хто з нас наважиться сказати, що стан справ у нашій культурі був сприятливий для цих трьох шляхетних сердець?

ПОГЛЯД У НАСТУПНИЙ РІК НА 15-Й СТОР.

Фото Романа СУШЕНКА (Українформ).

Сідниці) — від 600 до 7900 гривень. І все це хтось купував! За цим показником нашу країну можна зарахувати до чільних представниць світової культурної спільноти. Щоправда, у нас є великі проблеми з авторським правом для своїх композиторів і виконавців, але це інша тема, не псуватимемо загальну картину.

2. Меценати — поняття буржуазне. Бо меценати — це передусім багаті люди. Інколи добре, що вони є. До прикладу, візьмемо міжнародний проект — «Летючого Голландця» Ріхарда Вагнера (на знімку), поставленого в Донецькій опері (про це наша газета неодноразово писала). Проект коштував 3,5 млн. грн. Для порівняння: рядова постановка в будь-якому обласному театрі — на три нулі менше. Левова частка фінансування надійшла від компанії СКМ (читай: Рінат Ахметов). Вистава — справді хороша, не соромно в світі показати.

3. Що ще можна по-

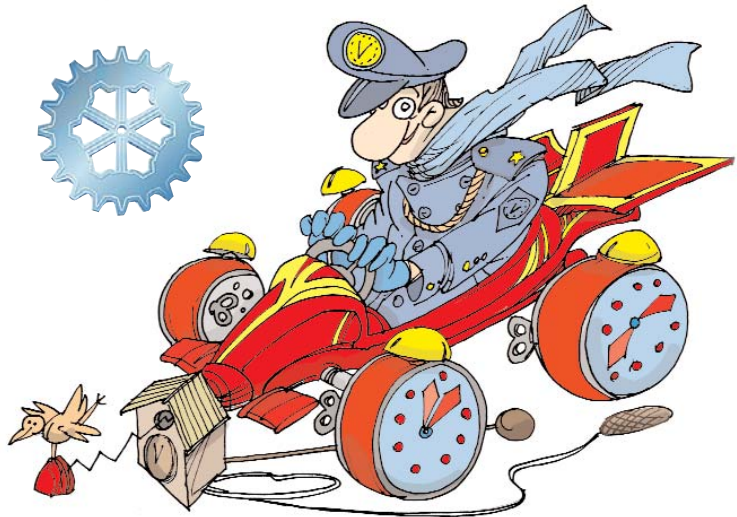
мените видавництво «Gallimard» уклало з Марією Матіос контракт на видання «Солодкої Дарусі».

4. А Пінзель? Роботи цього майстра бароко (його ще називають українським Мікеланджеоло) нарешті виставлено — протягом трьох місяців у славнозвісному Луврі в Парижі (на знімку праворуч). Але всі пам'ятають (і наша газета про це писала), якими скандалами все це супроводжувалося. Тернопільські парафіяни не давали дозволу вивозити твори Пінзеля за кордон, бо не довіряли власній владі. Для цивілізованого суспільства це, мабуть, дикість, але для нас — показово і навіть зрозуміло. Не вірять! Бо влада протягом останніх років знівечила й віддала невідомо кому цілі галузі культури — книговидавання і книгорозповсюдження, кіновиробництво і телепростір. А тут ще й останнього Пінзеля хочуть забрати!

5. Влада сама, очевидно, не уявляє, нас-

нам! Ми заплатимо — щоб подивитися. Якщо ми вже за сідниці Дженифер Лопес не пожаліли сім тисяч гривень, то якось уже нашкребемо й на вітчизняне кіно. Але дзуськи! У нас майже нема вітчизняного кінопрокату, і вітчизняні телеканали показують якесь зовсім інше кіно. І те, що скажімо, цього року фільм Мирослава Слабошпицького «Ядерні відходи» був на фестивалі в Локкарно удостоєний призу «Срібний леопард», мало втішає в такому контексті.

6. Вище ми говорили про самвидав. Це поняття нібито є радянське. Якби ж! Українська книжка нині зведена (за тиражами, а, отже — і за доступністю) до рівня самвидаву. Досить сказати, що нинішнього року вийшла книжка бесід Олени Зінкевич з видатним нашим композитором Євгеном Станковичем (до 60-ліття Маестро). Ця книжка — одне з кра-щих музикознавчих ви-

ПОЕТИЧНЕ СЛОВО

Зимонька-зима

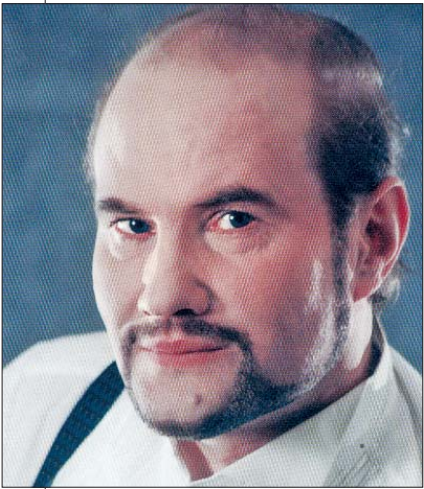
Ой пішла зима в танок,
Вітром дунула в ріжок,
Заплела узори нам на вікнах.
Із небесного млина,
Сипле борошно сповна,
Стеле сине полотно на ріках.
Ой зима ти білочола,
Білі пера, білі грона,
Ти уся, як ружа біла,
І хмільна, немов весілля!
Не знайти стежок, доріг —
Скрізь, як пух, сріблиться сніг,
Всюди білі, білі оксамити.
Тільки полум'я калин.
Та заграви горобин.
Та червоні снігури,

мов квіти.
Грона білі, празникові
Нам несе зима безкрая,
А ще пряники медові
Од святого Миколая!
В'ється паморозь як хміль,
Гра на скрипці за метіль.
В білі сукні вбрала ліс і лози.

Місить дивні коржі
В кришталевій, ох, діжі,
Наливає в келихи морози!

Ой зима ти білочола,
Білі пера, білі грона.
Дід Мороз сніжинки меле.

З Новим роком,
рідна земле!

І люблю, і сміюсь,
і печалюсь,
Заквітаю у веснах,
мудрію
у літі, тужу восени
І все менше вокзалів
і більше причалів,
Чим поближче життя
до зими-сивини.
І люблю, і сміюсь,
і печалюсь,
За водою веселю і проти
потоків стрімкої ріки,
Скільки я зустрічаю
і скільки втрачаю,
І надії мої мов святі
рушники.
І люблю, і сміюсь,
і печалюсь,
Завжди діти й онуки від мене
й до мене як птиці спішать,
Від весни і від літа
у осінь причаляю,
А на зиму моя
не поверне душа.
Андрій ДЕМИДЕНКО.

Новим роком!

Особливий шарм древнього міста Львів святкує від Романа до Йордана

Богдан КУШНІР.

У Львові після Євро-2012 за кілька місяців наплив туристів збільшився на 20 відсотків. Новий стадіон, міжнародний аеропорт, відремонтовані дороги — це важливо, але нові будівлі, як шпалери на стінах, прикрашають місто, проте не зігрівають душу. Що протягом 2012 року шукали у Львові 1 200 000 туристів?

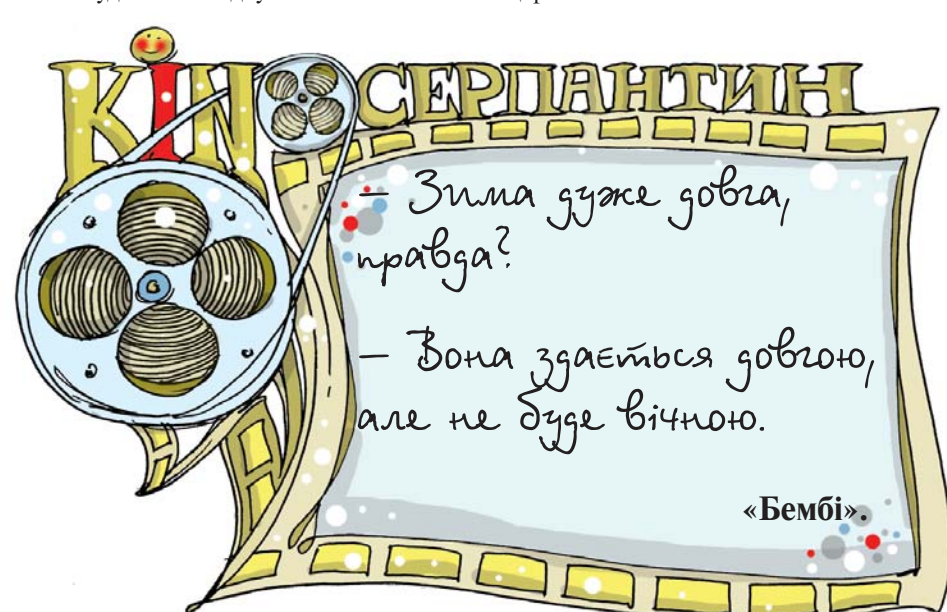
Міста, як люди, мають свою душу. У Львова такий само генетичний код, як у Відня, Кракова, Праги, Варшави. Кінооператори сцени із життя Парижа знімають на львівських вулицях.

Улітку, під час Євро-2012, Львів зумів продемонструвати не тільки свою генетичну схожість із європейськими містами, а й свою особливість гостинності. У ресторанах і кафе обслуговували футболістів фанів як найближчих друзів. Львівські дівчата у фан-зоні мали вигляд королев — у вишитих блузках і на високих підборах.

У старі радянські часи Львовом залякували. Ярлик «бандерівського краю», де начебто в схронах тримають автомати, а на городі закопані танки, прижився на довгі роки. Радянська пропаганда наробила багато зла, створюючи з галичан образ ворога.

Якось у Львові авторів цих рядків довелося керувати практикою чотирьох студентів із Запоріжжя. Ми провели невеликий експеримент. Відправили дівчат, що досконало володіли російською мовою, до пам'ятника Івану Федорову, аби розпитували перехожих, як дістатися на вулицю Леніна. Більшість випадкових перехожих переходили на російську мову або запитували, чи розуміють студентки українську.

Галичани терпляче пояснювали, що вулиці Леніна давно нема — це Личаківська. Дехто запропонував підвезти гостей своїм авто. Жодної агресії до себе російськомовні студенти не відчули.

фестивалем «Велика коляда».

Чого ж їдуть до Львова? Російський консул цілком серйозно розповідав, що його друзі деколи прилітають до галицького міста на каву. Таку атмосферу, де можна спокійно випити будь-яку каву і погомоніти посеред древніх будівель історичного міста, не всюди знайдеш.

Кава — це гостинна фішка древнього Львова, міста з особливим шармом. Інтелігенція, бізнесмени, як правило, збираються у «Віденській каві» чи в італійському дворіку. Молодь тягнеться в «Гасову лампу», «Криівку», «Синю пляшку», «Дім легенд», де дихає історія.

А ресторатори змагаються, чим ще здивувати гостей.

Торік під час святкування Нового року хтось із гостей попросив підняти руку тих, хто приїхав до Львова з Києва. З'ясувалося, що більш як половина — кияни.

Коли б мене запитали, якими словами можна охарактеризувати код древнього міста, я б сказав — ширість і людяність. Це те, що ні за які гроші не купиш і за чим так сумують по світах наші заробітчани.

Вони повертаються на свята у рідні домівки, розповідають про рівномірний ритм життя за кордоном, де тобі не створюють жодних штучних проблем, але з жалем констатують, що там їм не вистачає широкій української душі.

Львів.

Фото Євгена КРАВСА.

Фото Олександра КОСМАЧА (Українформ).

«Тепер я нічого не боюся. Я був у Донецьку»

Футболка з таким написом стала найпопулярнішим сувеніром під час Євро-2012 у шахтарській столиці

Ліна КУШ.

Сміх і страх

Дизайнер Діана Берг (на знімку праворуч) пригадує, що першу партію футболок із жартівливими написами виготовляла на свій страх і ризик. «Хотілося вигадати щось таке, що б влучно натякало на стереотипи і водночас не було образливим. Так з'явився вислів: «Now I fear nothing. I've been to Donetsk». Причому це сталося ще до того, як Бі-Бі-Сі показало свій скандальний фільм «Стадіони ненависті». І коли в іноземних ЗМІ почали масово говорити про те, як небезпечно їхати в Україну, з появою перших уболівальників моя футболка буквально вистрелила.

Ризик полягав у тому, що напередодні чемпіонату було незрозуміло, де продавати таку продукцію. «У новому аеропорту сувенірних кіосків ще не було, до магазинів у місті не проб'єшся, на ринку не станеш. Кілька разів телефонувала до миськівконкому, який тоді займався організацією Євро, думала, вони будуть зацікавлені в незвичних виробках.

Олена Довженко купила кілька штук, говорила, що одну навіть презентували дружині Президента України Людмилі Янукович. Запам'яталася одна клієнтка — дуже дорого вдягнена, вся в Луї Віттоні, — трічі у нас брала по десять футболок. Вони стали дуже популярним сувеніром. Я була нарозхват.

Випробуванням для кемпінгу став ураган, який пронісся над Донецьком у день гри України з Францією. Шквальний вітер рвав намети, перевертав столи, стільці, сцену, лило як з відра. «Сьогодні це сприймається як пригода, але тоді... В нашому наметі залишилася одна-єдина дівчинка, а я не могла виїхати їй на допомогу — боялася сідати в авто. Передбачити можна було все, але не таку стихію. Співробітники кемпінгу стояли і просто тримали намети. Коли я нарешті дісталася на місце, побачила розбиті сувенірні чашки, вивалені в багнюці футболоки. Та це були мінімальні втрати. Добре, що нікого не вдарило, не вбило».

Після завершення чемпіонату дизайнер повернулася до звичної роботи. Футболки виробництва студії Діани Берг сьогодні можна придбати в одному з нічних клубів чи замовити телефоном. Нині половина замовлень — з України, в тому числі — з Донецька, де оцінили добру іронію.

Труна та кохання

Про несподівані підсумки Євро-2012 ми говорили і з донецьчанином Богданом Чабаном (на знімку), який у червні цього року працював прес-секретарем кемпінг-парку.

— Спочатку, коли ми тільки проводили підготовку, зрозуміли, що у нас — велика проблема, бо люди просто не хочуть їхати сюди. Через дезінформацію, на яку наша влада не звертає уваги і з якою не хоче нічого робити. Але фанати, приїхавши до нас, одразу ж змінили уявлення про Україну — вони побачили, що це країна, де немає нічого поганого, страшного. Крім усього, уболівальники дуже обурилися тим, що їх там, на батьків-

щині, дурять. З цього приводу найбільше емоцій виявили англіїці, бо більш запальні, ніж французи. Так виникла ідея про акцію з труною Сола Кемпбелла.

Англіїські уболівальники влаштували перфоманс, привізили до центральної площі Донецька труну із написом «Ти неправий, Кемпбелле!» і вигукуючи пісню із непристойностями на адресу колишнього капітана вітчизняної збірної. Такою була реакція фанів на слова футболіста, сказані ним у фільмі «Стадіони ненависті» телеканалу Бі-Бі-Сі, де Україна подала як країна, де панують расизм та насильство. Спортсмен закликав співвітчизників залишитися вдома, оскільки, мовляв, назад можете повернутися в труні.

— Мене найбільше здивувало те, що англіїські уболівальники не просто захистили свої права не бути обдуреними — вони захистили нашу країну, на відміну від усіх наших політиків. Це те, за що ми повинні подякувати гостям. Ці хлопці — звичайні мирні люди — своїм прикладом показали, що з такими звинуваченнями можна боротися. Це конкретний приклад громадянського суспільства. Українцям виявилось все одно, що про них говорять. Англіїцям — ні.

Співрозмовник каже, що в деяких інших речах менталітет іноземців нічим не відрізнявся від нашого. «Коли вони бачили дешеві цигарки чи алкоголь, у них зносило дах. Кількість випитого і викуреного просто зашкалювала. В Донецьку досі ходить байка про те, як до приймального відділення обласної лікарні трічі привозили англійського туриста у стані сильного сп'яніння: після того, як фанату стало краще, він знову йшов до магазину, купував горілку, а невдовзі потрапляв до лікарні. Пити вони, звичайно, не вміють».

Не порадувала Богдана поведінка деяких наших дівчат, які приїздили до наметового містечка із неприхованими намірами звести близьке знайомство з іноземцями. «Це було доволі принизливо і неприємно», — каже співрозмовник. Хоча не все так сумно. Один із перших гостей кемпінг-парку, уболівальник із Франції, зустрів у Донецьку кохання. Тепер приїздить до своєї дівчини щомісяця. Наступного року пара збирається одружитися.

Фото автора.

Ганна УШЕНІНА: «Якщо ви думаєте, що я провела півжиття за шахівницею, то помиляєтеся»

Микола КОСИЙ.

СПОРТ

Миловидна 27-річна українка Ганна Ушеніна напередодні 2013 року приємно здивувала Україну й увесь світ, ставши вперше за нашу багатовікову історію 14-ю чемпіонкою світу з шахів. Подія сама по собі вже видатна. Боротьба за світову шахову корону серед жінок триває от уже майже сто років, гра в шахи нараховує тисячоліття, але лише нині наша сучасниця стала володаркою найзаповітнішого призу у світі вічної гри. Але, як не парадоксально, вітчизняна преса сьогодні не особливо бадє увагою свою чемпіонку. Хоча вона — звичайнісінька дівчина, яка із задоволенням погодилася побісідувати з читачами «Голосу України» напередодні Нового року.

— Аню, ти сьогодні, мабуть, — найвідоміша дівчина в Україні...

— Так?.. Я якось навіть не думала про це.

— Та як же? Уже майже місяць, як над тобою... корона чемпіонки світу. Чи не важка така славна ноша?

— Ні, не тисне. Мое життя практично не змінилося. Хоча мене відмінно, навіть занадто помпезно, зустріли в Харкові після повернення з Чемпіонату світу — приємні подарунки, велика прес-конференція в Національному університеті внутрішніх справ. Була на прийомі на мою честь у міського голови Харкова Геннадія Кернеса. А ще побувала на грандіозному заході в московському Центральному будинку літераторів, на врученні шахової премії «Каїсса», яку заснували Шахова федерація Москви та фонд «Наша спадщина». Серед почесних гостей вчора — президент ФІДЕ Кірсан Ілюмжинов, голова олімпійського комітету РФ Олександр Жуков, президент Шахової федерації Москви, відомий бізнесмен Володимир Паліхата, до речі, уродженець України. А премію мені вручав Михайло Горбачов. Приємно, що в Росії шахи сьогодні — більше, ніж гра.

— А як у нас, в Україні, сприйняли цю чудову новину, що наша дівчина — найкраща в шаховому світі?

— Мені важко наразі про це говорити. Наприкінці року Федерація шахів України начебто збирається провести урочистий прийом з цієї нагоди (інтерв'ю відбулося 21 грудня 2012 р. — Прим. ред.). Але нині, мені здається, шахи не настільки популярні в нашій країні, як вони того заслуговують. Я думаю, все треба починати з дітей, зі школи, залучати якомога більше школярів до цієї чудової гри, популяризувати її. У багатьох країнах, наприклад, шахи — шкільний урок, причому в деяких не факультативний, а обов'язковий. Шахи дуже корисні для інтелектуального розвитку. А якщо відверто, то мені, як патріотці України, образливо в глибині душі, що в інших країнах ставлення до шахів шанобливіше. Сподіваюся, що мій успіх стане хоча б маленьким поштовхом до зміни ставлення до шахів і, передусім, до дитячих. Харків — одне з кращих «шахових» міст України: і значні світові досягнення, і шахам приділяється чимало уваги з боку громадськості та місцевої влади. Але навіть у нас поки що немає міського шахового клубу, комп'ютерних класів, які б значною мірою розвивали цю гру. А в тому самому Ханті-Мансійську, де проходив

Чемпіонат світу, — Шахову академію побудовано за унікальним проектом голландського архітектора.

— А скільки треба часу, щоб заволодіти шаховою короною світу та підкорити свого короля?

— Короля на шахівниці як раз завоювати не складно, треба лише дістатися до нього. У житті — складніше. А ось заволодіти світовою шаховою короною — ще складніше. Шахи — не проста гра. І досягти звання чемпіонки світу — справа не з легких. Думаю, зі мною погодяться всі ті, хто бодай раз зіграв відповідальну партію.

— Чи замислювалася про те, що ти сьогодні — найкраща в найдавнішій грі, і що відчуваєш, коли торкаєшся таємничих і загадкових фігур?

— Історія шахів сповнена загадок. Загальноприйнято вважати, що цю гру винайшли в Індії в незапам'ятні часи, а шахівницю нерідко асоціюють з полем битви. Але якщо ви думаєте, що я бачу себе полководцем за шахівницею — то я вас розчарую, нічого такого не відчуваю. Для мене шахи — не більше, ніж ігрові фігури. А якщо почнеш захоплюватися й порівнювати гру з якимись битвами — то обов'язково програєш.

— Аню, ти ще досить молода дівчина, але, напевне, вже переживала якісь складні часи. Шахи насправді допомагають долати життєві труднощі?

— Шахи привчають,

насамперед, ухвалювати рішення й відповідати за них, що в житті, взагалі-то, доводиться робити постійно. Зробив один невірний хід — і програв! Час для прийняття рішення обмежений, і відповідаєш за нього сам. Це не колективна гра, тут вину звалити ні на кого.

ДО РЕЧІ

Українська чемпіонка 2013 року має намір відстояти не лише свій титул, а й узяти участь у Кубку світу серед чоловіків, який пройде в Норвегії з 10 серпня по 5 вересня. «Я вважаю, що в такому серйозному турнірі, як Кубок світу, мають грати й перемогати чоловіки, однак узяти участь у ньому мені було б дуже цікаво», — заявила вона. Бажання Ганни попрактикуватися із сильною половиною людства підтримав президент ФІДЕ Кірсан Ілюмжинов. «Якщо в Ушеніної виникне таке бажання, то ми тільки побажемо їй удачі», — зазначив Кірсан Миколайович.

— Твій перший тренер — мама. По скільки годин вона тримала тебе біля шахівниці?

— Ні, мама мене не прив'язувала ані до столу, ані до шахівниці. Мені це заняття подобалося, передусім, самій — розв'язувати завдання, розбирати комбінації. Але якщо хтось думає, що я тільки тим і займалася в дитинстві, що грала в шахи — то це зовсім не так. Я навчалася у звичайній школі, виконувала всі шкільні й домашні завдання, а ще захоплювалася грою на гітарі, малюванням. Тому шахи були одним з багатьох моїх захоплень. Але я завжди дуже відпові-

дально ставилася до кожного зі своїх занять.

— Що порадиш батькам, які бачать своїх чад майбутніми чемпіонами?

— Найголовніше — не примушувати їх робити те, що їм не до вподоби. Краще подумайте про те, як прищепити дитині любов до тієї чи іншої діяльності.

— Як ти зустрічаєш Новий рік, є якісь традиції?

— Зроду жодних проектів заздалегідь не маю. І цього Нового року теж особливого плану не виношую. Зустрічатиму свято в родинному колі — мами та бабусі.

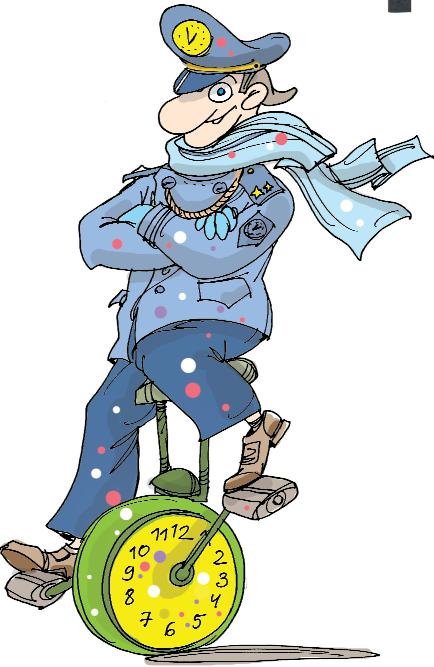
— І який тост буде від шахової королеви світу?

— Думаю, звичайнісінький. Усім здоров'я, благополуччя, миру в сім'ї та удачі в житті!

— І тобі удачі в житті та на шахівниці, наша чемпіонко!

— Спасибі!

Фото Володимира БОРИСОВА.

ХРОНІКА РОКУ

Позитивні емоції, розчарування, тріумф

Рік, що минає, став, мабуть, одним із найпам'ятніших за кількістю спортивних подій. Він подарував українським уболівальникам як безліч позитивних емоцій — Євро-2012, перемогу на Чемпіонаті світу з шахів, так і розчарувань — виступ олімпійців та суддівські помилки.

1. Євро-2012

Попри всі негативні прогнози, Україна все ж таки забезпечила успішний дебют континентального Чемпіонату з футболу. Загалом українська гостинність підкорила не одного футбольного фана. Уболівальники раділи дешевизні вітчизняного пива й захоплювалися красою місцевих дівчат. Під час Євро-2012 Україну відвідало понад вісім мільйонів осіб. Але, певно, найголовніший позитив чемпіонату — сплеск патріотизму серед самих українців.

На жаль, наша збірна здобула лише одну перемогу і не змогла вийти з групи. По завершених турніру декілька футболістів вирішили піти зі збірної та зосередитися в іграх за свій клуб. А багаторічний капітан збірної Андрій Шевченко після Євро завершив футбольну кар'єру.

2. Олімпіада-2012

На літніх Олімпійських іграх у Лондоні наші спортсмени виступили невдало. Завоювали всього 20 медалей, з яких 6 золотих, 5 срібних та 9 бронзових. У підсумку — 14-те загальнокомандне місце з 204 країн. Але додати їм язик не повертається, враховуючи, в яких умовах вони готувалися до змагань.

Вагомий внесок до української скарбниці зробили боксери: два золота, срібло та дві бронзи. Важкоатлет Олексій Торохтій, шпажистка Яна Шемякіна та четвірка з академічного веслування Анастасія Коженкова, Яна Дементьєва, Катерина Тарасенко та Наталія Довгодько — нова сторінка нашої олімпійської історії.

3. Зміна керівництва ФФУ

Після Чемпіонату Європи посаду президента ФФУ залишив Григорій Суркіс, який займав її 12 років поспіль. Саме завдяки йому континентальна першість з футболу відбулася в Україні. На зміну йому прийшов Анатолій Коньков, останнім місцем роботи якого була алчевська «Сталь», де він працював спортивним директором. Г. Суркіс залишився почесним президентом ФФУ та продовжив працювати у виконанні УЄФА. Нині він очолює комітет з підготовки до Євро-2020.

4. Вдалий виступ в єврокубках

Чотири українські футбольні клуби навесні представлятимуть Україну в єврокубках. «Шахтар» гратиме в 1/8 Ліги чемпіонів, а «Динамо» «Дніпро» і «Металіст» — у 1/16 Ліги Європи.

З Новим Роком! Консенсус-2012

ГОЛОС УКРАЇНИ №№ 249-250 (5499-5500)
СУБОТА, 29 ГРУДНЯ 2012

Сергій БОРИСЕНКО.

Казали свідки:
«Там був «Лексус»,
та хтозна,
що то за один...»
Доповідали:
«На Консенсус
Міг зазіхати
тільки він.
В офшор, мабуть,
завіз, сволота,
а нам без нього —
не робота!»
— Консенсус?
Що то є за бяка? —
перепитали на місцях.
— Коньяк?
Догана чи подяка?
У євро, гривні
чи рублях?
І взагалі,
скажіть одразу:
Грошей
не вистачить чи газу?

Від Кабінету,
з міністерства
летить наказ:
«Не панікуйте!
Без партнерства
Не помирає
навіть секс».
— Дайош! —
закликали секс-шопи,
відчувши потяг
до Європи.
Чемпіонат Євро-12
Європі
розв'язав корсет...
За тет-а-тет
платив бюджет,
перерахований
на пальцях.
А щоб ми,
грішним ділом,
грішми
не переймались
через край,
зарплату підняли
на трішки
і завантажили
в «Хюндай».
Він обігнати вітер
в змозі,
Як не спинається
в дорозі.
Згори злетів
той само текст:
«Не панікуйте!»
І про секс.

Громаду,
звичну до традицій,
хрестоматійних форм
і норм,
лякали ціни амуніцій —
плавучих шопівських
платформ,
мостів небесних
і наземних...
(Якби знаття,
добив би темник,
що був гріхом
усіх гріхів:
за все —
бюджет недоплатив).
Казали: не дала запара.
І уряд з бізнесом —
не пара,
Консенсус сперли,
і на зло
Боргів —
що снігу, намело.
А на міся
відбили зразу:
«Ні! —
новорічному екстазу!»

Спитайте,
хто таке зморозив,
ще й меморандумом
скріпив?
Мабуть,
мучачо від «Фенози»,
що в дурні Каськівка
пошив.
Вони також
були не пара.
Хоч мають те,
чого нема —
негарантовані
фанфари
і непідтверджені
слова..
І чи, бува,
не їхній «Лексус»
Потяг від нас отой
консенсус?
Навряд..
То фокус був напевно.
Такий,
що круглий рік тривав:
Щоб обміняти
бакс на нерви?! —
Ніхто того не обіцяв.
То не синці були,
а спами,
І кровосісів не було!
І нас усіх не вексялями,
а чисто снігом замело.
Кохать?
Кохайтесь до сказу:
«Так! —
новорічному екстазу!»

А що консенсусу немає,
то «Лексус» бачили —
кружляє,
а в заметіль —
добу стояв...
Та він Консенсусу
не крав.
Стояв знесилений
і боком,
З важкою думою,
мабуть:
Чому ніяк цього потоку
не може
він поворухнутись?!
Він віддавав
хвалу ресурсу,
Який спроможний
збити з курсу.

Його чекали під ялинку.
І бачили, як він зникав.
Його ждали,
ніби жінку
У найсміливіший з уяв.
Він ще десь тут.
Ще ходить ексом,
якого просто
не впізнати.
Гукніть його:
«Агов, Консенсусе,
Ходімо
рік випроводжати!»
І він постане
ненароком.
З Новим
і милосердним роком!
Дід Мороз.

Одкровення курця про антитютюновий закон

Ірина ШАТРОВА.

У новому році в мільйонів моїх співвітчизників з'явився «залізобетонний» привід кинути курити. Адже напередодні набрав чинності так званий антитютюновий закон. У нас на підприємстві, наприклад, в коридорах димити не можна! Тепер ми дружно ходимо в курилку. У підвалі...

Улітку керівництво організації прийняло рішення про обладнання спеціального приміщення під курильну кімнату, оснащену витяжною вентиляцією й чим там ще — стільцями, попільницями, столиками та кондиціонером. Усе — суворо за буквою закону.

Пам'ятаю, сидиш у куточку для куріння (ще до відкриття курилки й набрання чинності антитютюновим законом), чадиш собі, про щось думаєш (кожен курець зі стажем твердо певен у тому, що саме сигарета допомагає йому зібрати геніальні думки в стрункий ряд), і тут повз тебе пробігає добрий некурець: «Курити — здоров'ю шкодити!», нагадає тобі прописану на стіні істину.

Та хто ж цього не розуміє? Очевидно, кожний курець зранку перш за все шукає запальничку й сигарети. Затягується й подумки сам перед собою виправдовується: «Ну треба ж мені якось прокинутися?» А коли починаєш кашляти так, що, здається, легені ненароком випадуть у попільничку, да-

єш собі установку: ні, треба кидати! Я зможу, я людина сильна. Просто зараз ще не час. Але коли буде потрібно — на «раз-два-три».

Так-а-а, це — залежність. Гашу бичок, докурений за цей час до фільтра, й бачу, що поки зависала в роздумах, ковтнула вже три штуки за одним присідом. Усе — уже не лізе. Настав час підніматися на робоче місце. Двадцять сходинок з підвалу і ще чотири сходинки прольоти по тринадцять сходинок — вдається подолати тільки з перепочинком. Серце — тук-тук-тук. Дихалки — немає. Та-а-а, треба кидати курити...

Доведеться зайнятися аутотренінгом, пошукати в нових вимогах до курців по-зи-тив! Отже,

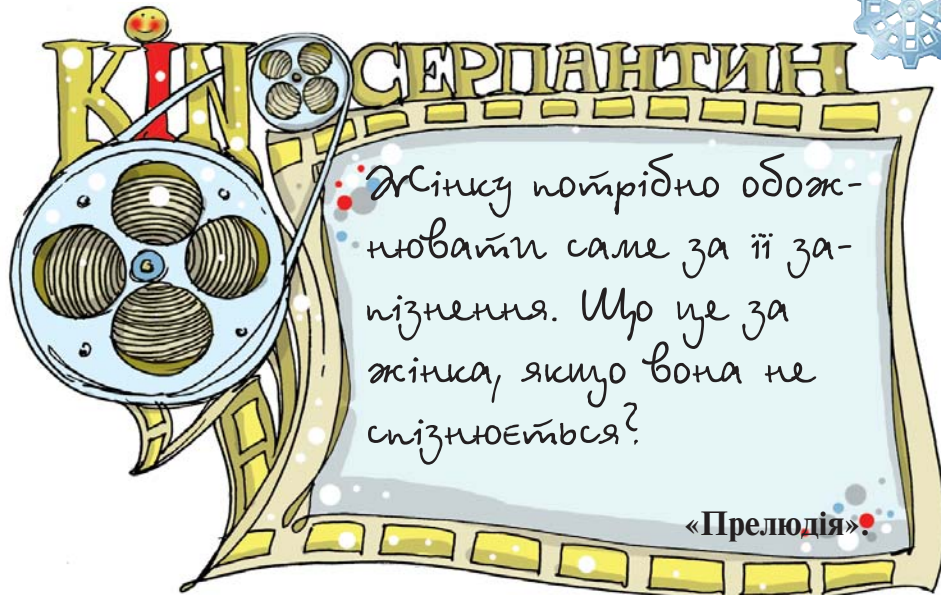
З РОЗМОВ У КУРИЛЦІ

- Ну як вам наша курильна кімната?
- Жаж! Нагадус бункер!
- А я б сказав морг!
- Не вистачає тільки каталки з трупом і биркою на великому пальці ноги...
- І табличку над нею, як на пачці сигарет: «Куріння — вбиває!»

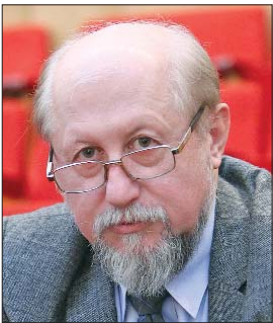
к у - рилка — далеко. І якщо раніше до обіду разів п'ять устигав «отруїтися», то тепер і один для тебе подив. От вам і перший позитив — куриш менше! Економія для власного гаманця...

Одні плюси, а курити все одно хочеться.

Колаж Євгена ХИЛЯ.

На Чернігівщині знайдено найдавніші в Україні календарі

Сергій ПАВЛЕНКО.

МАЙСТРИ ЧАСУ

На Чернігівщині археологи знайшли календар, який у сім разів давніший (!) від відомого календаря майя! Виникнення останнього вчені датують VI століттям до нашої ери. А календар, виявлений на Мизинській стоянці первісних людей, був вирізьблений на кістці мамонта понад 15 тисяч років тому!

...У ті суворі часи людям жилося нелегко. Та вони вже навчилися полювати на мамонтів. Велику тварину треба було загнати в прірву, щоб вона забилася. Стародавні люди отримували не лише багато поживного м'яса про запас. З кісток мамонтів вони зводили свої житла, робили гострі знаряддя праці. Багаторазові археологічні розкопки дали чимало нової інформації про побут наших пращурів. Вони, як з'ясувалося,

навіть мали примітивні музичні інструменти з тих самих кісток, що були своєрідними кас-таньетами доби палеоліту. Серед людності Придесення вже були й майстерні виробники прикрас для жінок. Деякі з них нашої-тогочасні календарі. Дійсно, в основу орнаменту знайденого браслета покладено повторення

Символ зміни епох на Старокиївській горі

Юрій ПЕРЕБАСОВ.

ЧОГО ТУТ БРАКУЄ

Ось відновлена стилізація валу та рову града Кия. Фундамент князівського палацу Володимира. Язичницьке капище. Фундамент Десятинної церкви. Ой, вибачте, от воно. Місце, де був фундамент Десятинної церкви. Місце, до якого прикута увага багатьох впливових забудовників.

Зведення першого кам'яного храму Києва (присвяченого Пресвятій Богородиці) закінчили 996 року. Свою назву церква отримала після того, як на її утримання князь Володимир Святославич виділив десяту частину своїх прибутків — десятину.

«Побачив Володимир, що церкву збудовано, увійшов до неї й помолився Богу... І, помолившись, сказав він так: «Даю церкві цій святої Богородиці десяту частину від багатства моїх і моїх міст». І постановив так, написавши закляття в церкві цій: «Якщо хтось скасує це, — нехай буде проклятий». Так, згідно з Повістю минулих літ, з'явилося

прокляття Володимира. Що показово, за своїм язиком можновладці не пильнували й у ті часи. Як точно виглядала Десятинна — не знає ніхто. За одними джерелами — багатоголова, в основі із шестистовпним хрестово-купольним храмом розміром 26 на 16 метрів. Згідно з розкопками її фундамент мав розміри 32 на 42 метри і вона була трипрес-

тольною. Доля храму складалася непростю. 1169 року церкву пограбували війська князя Мстислава Андрійовича, а 1203-го — Юрика Ростиславича. Восени 1240 року під стіни Києва підійшов Батий. У грудні того самого року під

ДО РЕЧІ

У 2005—2008 роках відомий дослідник Мизинської стоянки Василь Куриленко поблизу Десни знайшов ще кілька моделей палеолітичного протокалендаря. На одній із кісток зубра він розшифрував позначки, які виразно було поєднано в цілісну композицію. Підрахунки показали, що це — місячний календар.

груп однакових коротких і паралельних прямих рисочок, розташованих під кутом на краях пластин. За підрахунками дослідника, всі ці позначки відповідали наростанню диска Місяця до повні з подальшим зменшенням до нового Місяця протягом 28—29 днів місячного циклу.

На цій прикрасі вчений прочитав жіночий календар з десятима місячними місяцями, що відповідає терміну вагітності — приблизно 280 днів. На іншому браслеті він розшифрував перехід десяти місячних місяців у кількість днів сонячного року — 365.

Отже, у ті давні часи вели календарні спостереження за Місяцем і Сонцем. Людська громада за ними розраховувала, коли полювати на мамонтів, птахів, би-

ків (у залежності від пори року), проводила ритуали.

В. Куриленко відшукав неподалік Мизина й кілька неолітичних календарів (X—III тисячоліття до нашої ери).

Усе це дає підстави зробити висновок, що давні мешканці наших країв були не такими вже й забитими та відсталими. Вони добре розуміли, коли відбувається зміна тижнів,

настає Новий рік. І явно жіноча половина користувалася прикрасами-календарями, щоб знати, в який день їхні чоловіки повернуться з кількаденого полювання, коли прийде час народжувати тощо.

...Пройшли тисячоліття. А якщо глянути на вишивку на українських сорочках, то дух перехоплює: окре-

МІНІ-РЕПОРТАЖ

Зимовий експрес

У вагоні поїзда Hyundai пахло духмяною кавою та свіжопеченими круасанами. «Шановні пасажирі! Наш поїзд Інтерсіті плюс прибуває на станцію Донецьк за півгодини. Для гостей міста пропонуємо екскурсію з обідом за наш рахунок. Бажаємо вам приємного дня!» Сусідка біля вікна щебетала в мобільний: «Сонечко, приїздимо на три години раніше графіка, тому чекай незабаром! Ні, зустрічати не треба, хіба забув, що квиток на поїзд дійсний для безкоштовної поїздки в таксі?»

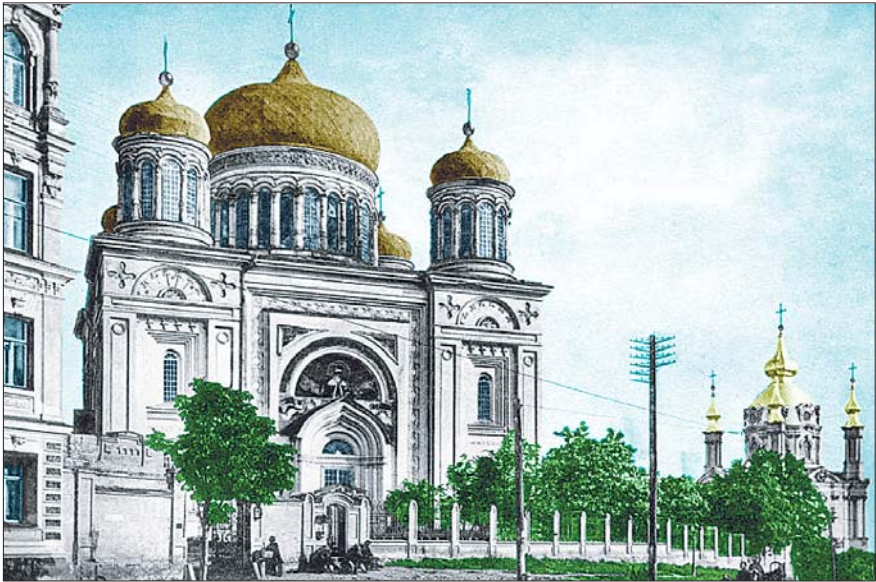
Мій телефон також обізвався. Телефонував читач, який раніше скаржився на те, що поштарі носять передплачену ним газету двічі на тиждень замість п'яти разів. «Тепер начальник відділення особисто телефонує й питає, о котрій годині мені було б зручніше отримати «Голос України!» — не приховував захоплення співрозмовник. — Дивлячись на такий сервіс, усі сусіди по будинку передплатили вашу газету. А ЖЕК до Нового року полагав поштою скриньки. Старший майстер так і сказав: «Хіба можна людей залишити без свіжої преси?».

Усміхнена стюардеса роздавала пасажирам пакунки на згадку. У ньому я знайшла музичний диск, книгу «Анна Кареніна» та рекламну листівку. «Якщо вам не сподобалося обслуговування, ми повернемо гроші!» — запевнялося в ній. Однак сусіди по вагону так і не знайшли, на що поскаржитися. Через високий попит на залізничні квитки серед народних депутатів до поїзда навіть стали чіпляти додатковий «депутатський» вагон, особливо заповнений у понеділок та п'ятницю. Від звичайного він нічим не відрізнявся, за винятком панелі кнопок «за», «проти», «утримався», «слово», вмонтованих у спинку сидіння, та трибуни в дальньому кутку.

Думки перервав ще один дзвінок на мій телефон. З управління житлово-комунального господарства повідомили, що відреагували на лист читачів та відремонтували в будинку підвал, який десять років стояв, залитий водою. «Ми ще з власної ініціативи там двері вхідні замінили й лавочки біля під'їзду також. А наступного тижня за балкони старі візьмемося. І якщо у вас ще є якісь скарги від читачів, з радістю приймемо. Скаржтеся на здоров'я!»

Остання фраза вивела мене зі стану дрімоти. «Скаржтеся на здоров'я!» — завчено повторювала вдягнена у форму залізничника комусь із пасажирів. Роздивитися деталі було важко, тому що у вагоні не було світла. Опалення теж вимкнули, а шибки вкрилися інеем. Уже третю годину наш зламаний Hyundai стояв у чистому полі. Чай та каву вже не пропонували, пасажири вицокували зубами й умовляли неблаганних стюардів відчинити туалети. Мое відрядження до Києва перетворилося на екстремальне спецзавдання. До Нового року залишалися лічені дні.

Ліна КУЩ.
Донецьк.

Де зберігається найточніша хвилина країни

ЦЕ ЦІКАВО!

Коли головні куранти країни сповідають нас у новорічну ніч із телевізійних екранів про початок нового року, ми радісно бажаємо одне одному під дзенькіт келихів щастя й удачі в черговому році. І навряд чи хтось у цю щасливу мить замислюється над запитанням: а де ж він зберігається наш час, найточніший годинник, за яким ми звіряємо наше життя і у новорічну ніч, і у звичайні дні?

Проте, щоб стрілки й цифри мільйонів і мільйонів годинників у наших домівках і офісах ніколи не розходилися зі справжнім часом, спеціально навчені люди і вдень, і вночі суворо стежать за тим, щоб завжди був у повному порядку так званий еталон часу, а якщо

бути точним — державний еталон одиниць часу й частоти, що знаходиться у Харкові в Національному науковому центрі «Інститут метрології» (на знімку праворуч).

За цим еталоном звіряють усі інші регіональ-

ні еталони, а вже від них отримують точний час усі споживачі. Напевно, мало хто знає, що таких національних інститутів і лабораторій, як у Харкові, у світі лише 69. Усі їхні дані з усіх материків і континентів стікаються в Міжнародне бюро мір і ваги, що в передмісті Парижа. Ось там і зберігається найточніший час світу.

Звичайно, наш Центр не є найзразковішим. Найсучаснішими, а, отже — найточнішими еталонами володіють Велика Британія, Німеччина,

ворічне шампанське, виявляється, теж потребує еталону часу. Фахівці інституту нам розповіли, що постійно здійснюють його корекцію — головний годинник країни не може бути неточним.

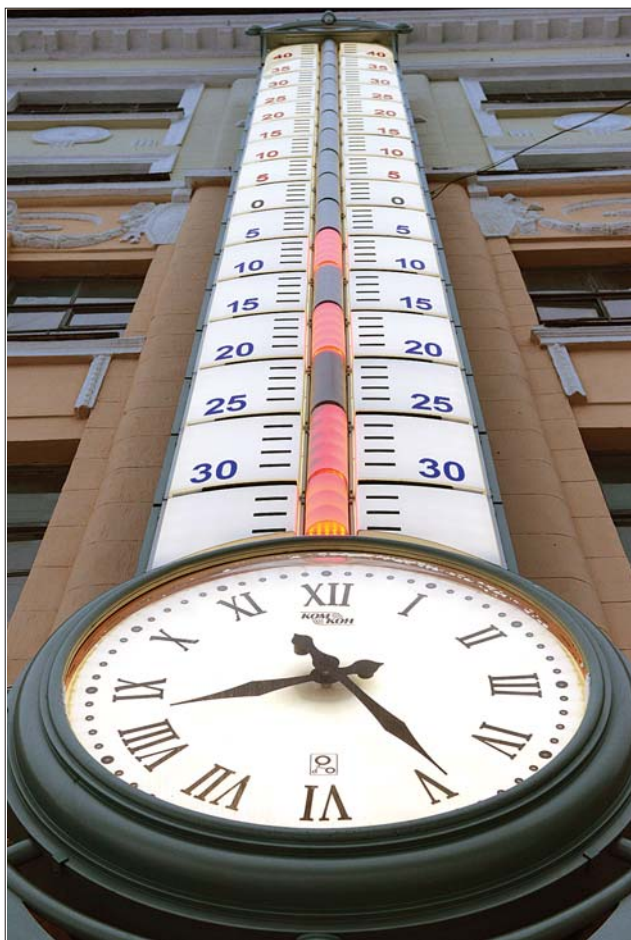
А чи потрібен нам такий точний час? Поза сумнівом, кажуть учені. Насамперед для використання в нашому повсякденному житті найсучасніших технологій, наприклад, приладів GPS, що забезпечують безперебійну й точну роботу глобальної системи позиціонування, роботу наших комп'ютерів і мобільних телефонів, без чого ми собі вже не уявляємо нашого життя.

А взагалі в Харкові є чимало історичних і цікавих місць, які здобули свою популярність завдяки часу. Наприклад, Успенський Собор (на знімку праворуч) — найдавніший православний храм Харкова. Відомий він не лише тим, що до останнього часу залишався найвищою спорудою міста, а на момент будівництва одним з найвищих у Росії — 89,5 метра над землею — а й тим, що на його дзвіниці ще 1862 року Харківське міське товариство встановило за міські кошти баштового годинника й найняло для його налаштування й заведення годинникового майстра. Годинник був французького виробництва, виготовлений паризькою фірмою «Борель». З роками його не раз реконструювали, але мелодійний бій щогодини лунає над містом й донині.

А років два тому в Харкові зародилася ще

одна чудова традиція. Щодня опівдні на годинниковій вежі відомого Південного вокзалу з'являється сурмач і сповіщає жителів і гостей міста про середину дня невеликим уривком

А ще харківські студенти обожають призначати побачення під відомим градусником з годинником (на знімку ліворуч). Це ще одна чудова визначна пам'ятка міста, під якою зустріча-

США і Японія. Але щодня хоронителі українського еталонного часу звіряють свої показання з показаннями інших світових центрів, паризького бюро й отже, наш точний український час нічим не гірший від інших країн і відповідає найточнішому світовому часу.

Щоб точний годинник в Україні ніколи не зупинився, він має кілька ступенів захисту й незалежних джерел живлення, що унеможливорює будь-яку позаштатну ситуацію.

А щоб виключити навіть чисто гіпотетичну погрешність, співробітники «Інституту метрології» постійно звіряють свій час одразу за трьома годинниками — найменші тисячні й навіть десятитисячні відхилення вже були б надзвичайною подією. Але поки що, як кажуть, Бог милував, і Україна живе й діє відповідно до світового часу.

Відомий годинник на Хрещатику, під бій якого ми й відкорковуємо но-

із класичного чи популярного музичного твору гучною грою на трубі.

Минуло вже майже два роки, але не було ще жодного дня, щоб з боєм курантів на привокзальній площі не пролунала чудова мелодія труби (на знімку внизу).

лися, закохувалися багаторококоління харків'ян. Отож, як бачите, час — річ аж ніяк не умовна, а цілком реальна й вкрай необхідна.

Микола КОСИЙ.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Харків.

Бурштинові капсули часу

Олександра ЮРКОВА.

Рівненщина — єдина в Україні область, де знайдено багаті поклади бурштину із величезним спектром колористичних відтінків. А сертифікат, виданий Музеєм землі Академії наук Польщі, свідчить про те, що бурштин світлого жовто-зеленого забарвлення характерний тільки для українського родовища. Якби наша держава довела до логічного завершення питання із присвоєнням такому унікальному «сонячному каменю» власної торгової марки, як це свого часу зробила Домініканська Республіка зі своїм сірувато-голубим бурштином, він би цінувався дуже дорого на міжнародному ринку.

ДОВІДКОВО
Бурштин — це викопна скам'яніла живиця хвойних дерев, які росли на території нашого краю 40 мільйонів років тому. Українське слово «бурштин» походить від німецького «bernstein» (камін, який горить), а російське «янтарь» — від литовського «gintaras» (камін, що лікує).

Першою ластівкою з промислового видобутку поліського бурштину та його переробки стало Державне підприємство «Бурштин України». Воно з 1993 року експлуатує Клевівське родовище бурштину, що в Сарненському районі. Тим часом запаси бурштину є і на території Дубровицького та Володимирецького районів. Щоправда, ще одному підприємству — «Сонячному ремеслу», яке провело геологічну розвідку, вклавши в це мільйони гривень, через столичні

чиновницькі перепони поки що не вдається вирішити проблему з відведенням кількох гектарів лісу у Володимирецькому районі під кар'єр з видобутку бурштину, що, звичайно ж, на руку нелегальним старателям.

Перший заступник директора ДП «Бурштин України» Людмила Євгенівна Степанюк, яка працює в цій галузі понад шістнадцять років, знає про бурштин якщо не все, то майже все. Розповіла, що, на думку вчених, наші предки не лише знаходили цей «сонячний камін», а й використовували його як амулети, талісмани, обереги через його цілющі якості. Так, у селі Іванне Дубенського району в похованні епохи кулястих амфор (а це 2400—2600 роки до нашої ери) знайшли бурштинові диски, на яких нанесено хрест крапом. Він і досі за-

гадка для науковців, так само як і подібні знахідки на території сучасної Польщі та Німеччини, що свідчить про існу-

вання тут племен зі схожими культурами.

Чимало цікавого про поліський «сонячний камін» можна дізнатися й у Музеї бурштину ДП «Бурштин України».

— Це наша гордість, — каже Людмила Євгенівна, показуючи на масивний камін бурштину, віднайдений на тому-таки Клевівському родовищі. — Він поки що найбільший з усіх знайдених — важить 1930 грамів.

Форма багатира дає простір уяві: хтось ба-

лика крапля живиці, що ніби увібрала в себе сонячні промінчики; схожий на соснову шишку коричневий камін...

— А ось ці камінці можна назвати капсулами часу, — переходить до іншої вітрини Людмила Степанюк. — У них — залишки листя, застигли комахи, павучки — їх краще видно під мікроскопом. Схоже, вони зав'язли у свіжій живиці, не змогли з неї вибратись і ось так дійшли до наших часів. Такі рідкісні знахідки дуже цікавлять учених-палеонтологів. Не так давно з'явилася наукова стаття, де вчені, вивчивши такі бурштинові камінці із застиглими комахами, рештками давнього лісу тощо, припускають: 40 мільйонів років тому територія сучасної

Ось таку капсулу з минулого передала нам природа — застиглу в бурштині комаху.

чить у ньому велетенський язик якогось давнього звіра, а мені він нагадує рибу камбалу. А ось рельєф пов-

України була островом, мотивуючи це тим, що тільки в одній частині можуть жити такі види комах.

До речі, в музеї янтарю у Гданську (Польща) розміщується єдиний у світі експонат — застигла ящірка у бурштині. Її передали туди з приватної колекції, щоб багато людей могли помилуватися творінням природи, яка є найвитонченішим ювеліром.

Коли зайшла мова про ювелірну справу, Людмила Євгенівна з гордістю розповіла, що наш український бурштин (сукциніт) дуже для цього підходить за своїми властивостями, оскільки містить у своєму складі сукцинову, або янтарну, кислоту. Та й багатий кольоровий спектр каменю дає можливість виготовляти не лише чудові ювелірні прикраси (їх ДП «Бурштин України» пропонує понад п'ятсот найменувань). Підприємство перше в Європі започаткувало випуск картин, ікон, панно, портретів з бурштинової крихти або інкрустованих цим чудовим каменем. Тож біля таких вітрин у музеї надовго затримуються відвідувачі, особливо жінки, які мріють мати у своїй колекції щось із таких прикрас, окремі з яких, скажімо, намисто з необробленого бурштину зеленкувато-жовтого відтінку, має лікувальні властивості.

ФАНТАЗІЇ

Росіяни, яких ми любимо

Якщо у вас немає машини часу або вона в ремонті, ви можете просто зазирнути в календар 2013 року і неозброєним оком побачити там дещо дуже цікаве. Серед «круглих» ювілеїв наступного року є кілька таких, які відзначатимуть всенародно. Але з особливими трепетом і гордістю їх святкуватимуть ті наші співвітчизники, що називають себе російськомовними та російськокультурними. Бо йдеться про ювілеї людей, які за народженням і вихованням належали до російської культури, але свідомо працювали на благо культури своєї батьківщини — України.

Серед них — такий собі росіянин Ніколай Фітільов, який назвався Миколою Хвильовим і став чільною постаттю українського відродження (згодом названого розстріляним). Хвильовий кинув гасло «Геть від Москви!» — маючи на увазі, що нашій культурі не личить ходити в позиченій одежі, нехай навіть і з плеча старшого брата. У грудні у Хвильового буде ювілей — 120 років від дня народження.

У лютому відзначатимуть 150-ліття всесвітньо відомого вченого Володимира Вернадського. Росія його вважає «своїм» — не будемо сперечатися, так і є. Але саме Вернадський 1918 року став першим президентом Української Академії наук. А в той час генерал Денікін почав широкий наступ за «єдиную і невідлімую Росією», і сказав: ніякої Академії, хай собі українці обмежаться початковою школою, якщо хочуть. І що зробив Вернадський? Він, уже немолодий чоловік, сів у поїзд і поїхав через фронт, зустрівся з Денікіним і сказав: «Господин генерал, нехорошо-о! Україні нужна Академія!». Денікін не послунався — і програв війну. А Академія — стоїть!

У грудні відзначає 180-ліття Марко Вовчок (Марія Білінська), росіянка з Орловщини, що стала українською письменницею, чий твори вразили навіть самого Тараса Шевченка. Та навіщо нам далеко шукати росіян? Уже в січні будемо відзначати 75-ліття з дня народження Василя Стуса, випускника Сталінського педінституту (нині Донецький національний університет). Він виріс і виховався в краї, де легко стати росіянином чи принаймні «російськомовним». Але саме Донецький край може з гордістю сказати: «А Стус — із наших, хлопці!».

Та навіщо нам далеко шукати росіян? Уже в січні будемо відзначати 75-ліття з дня народження Василя Стуса, випускника Сталінського педінституту (нині Донецький національний університет). Він виріс і виховався в краї, де легко стати росіянином чи принаймні «російськомовним». Але саме Донецький край може з гордістю сказати: «А Стус — із наших, хлопці!».

Віталій ЖЕЖЕРА

Перший заступник директора ДП «Бурштин України» Людмила Степанюк проводить екскурсію по заводському Музею бурштину.

Віктор ТИМЧЕНКО.

— А машину часу можете? — запитує я Курилова.

— Можу. Але у мене вже є, дякую, — буденно відповідає він.

Трохи схожий на Діда Мороза Сергій Курилов (на знімку знизу) вчився на фізфаку Московського університету, у політехнічному інституті, у гідрологічному технікумі, у річковому училищі, але жодної закінченої освіти, крім середньої школи, так і не отримав. Він був знайомий з директором Львівської галереї мистецтв академіком Борисом Возницьким, у їхньому домі бував лауреат Нобелівської премії з фізики Лев Ландау, а фантасти брати Стругацькі подарували йому на пам'ять свою фотокартку. Стіни в його маленькій квартирі заставлені

порцеляновими фігурками та тарілками, завішані макетами судів, арбалетами, базуками, пістолетами, рушницями, шаблями, кортиками, кинджалами і навіть японськими ножами, напевно, для хакерів. Він був викладачем, геологом, радистом, матросом, суднобудівником, членом Географічного товариства СРСР, ковалем, художником, капітаном корабля, реставратором, публікувався в колись дуже популярному журналі «Навколо світу», але писати й майже всього іншого він навчився сам, хіба що посвідчення судноводія одержав, сидючи за партою.

— Можу водити теплоходи, — не без гордості зауважує він, але в Лейпцизі, де Курилов нині живе, теплоходів нема й

у найближчому майбутньому навіть не передбачається.

Хоча Львів, де він

провів майже все своє життя, теж далеко не портове місто. Однак це не завадило Сергію Курилову побудувати там спочатку одну яхту, потім другу, і на одній з них пройти по дивному маршруту від Луцька до Києва.

— А до Луцька як? — намагаюся я намалювати собі водний шлях туди зі Львова.

— Довезли, — зізнається він, і я розумію, що тягти яхту довелося, як варягам їх шкарлупи по шляху в греки.

А в 1996 році він купив сейнер і переробив його — «ось цими ручками!» — на цілком морехідну бригантину. Саме на ній він пішов капітаном у своє перше закор-

донне плавання й повернувся звідти жебраком — про пригоди він може згадувати часами, але повість чомусь завжди виходить сумною.

Роз-

повідає він про своє господарство швидко, показує відразу всього багато, начебто в нього не дві, а чотири руки. Просто заводна людина.

До речі, про завод. Останніми роками, уже в Німеччині, його охопила пристрасть — робити заводні іграшки. І іграшки непрості...

Хто з нас у дитинстві не «ремонтнував» зламані будильники? І без будь-якої надії їх після цього реанімувати. Ось і його завжди заворожував біг блискучих зубчастих коліс, коливання маятника, суєта балансу. Або — музична скринька. Навіть найпростіша, з однією мелодією. Так усе хитро й розумно влаштовано...

За механізмами він ходить на місцевий блошиний ринок, який Курилов — зі знанням справи — вважає безсумнівним лідером у Європі. Там «за дуже пільговими цінами» можна знайти багато всякого добра.

— Гарний старорежимний будильник можна купити за євро. А складний двопружинний — за п'ять. Там навіть є механічні бритви...

Навіщо йому будильник? Здавна людство намагалось застосувати годинний механізм не тільки для годинників. На Сході японці досі роблять надзвичайні ляльки каракурі з механікою з дерева та пружиною з китового вуса. Європейці теж не

дрімали: чудесні витвори XVIII століття точно копіювали рухи людей і звірів.

Ось у цій сфері він і вирішив себе спробувати. Для початку розібрав кілька вбитих будильників і навчився робити з них пружинні двигуни. А далі — тільки фантазія і навчання. Довелося простудіювати сім томів «Механіки» Артоблевіського — і от перша його іграшка-автоматон «Людина-амфібія»! Корпус зі шпону цінної деревини, два двигуни, один з яких музичний. «Амфібія» немов пливе, махає плавниками, хвостом, крильми — і музикує. Потім з'явилися «Нічний політ», «Балерина»...

Найскладніші останні роботи: «Музичний паровоз», де вдолася

«зняти з двигуна» три швидкості й задіяти чотири фігури. І «Дракон пристрастей наших», де одна механічна лялька мов керує двома іншими.

Треба сказати, що Сергій Курилов у душі трохи філософ. Як інакше може спасти на думку створити із трубок, пап'є-маше й дроту заводну жінку й при цьому досить правдиво показати, що в молоденькій вертихвістці в голові? Або зробити пастора з вертольотом за спиною (на знімку ліворуч) — для вірності польотів на сьоме небо.

Усі його заводні вершники, коні, археоптерикси та венеціанські гондольєри з музикою — твори мистецтва й ще трошки містифікації, здатні викликати добру усмішку.

Якось він жартома побудував щось безглузде — із глобусом, стрільною, насосом і масляним фільмом від автомобіля (на знімку праворуч), назвав це стародавнім (нібито знайденим у давній фортеці!) навігатором і виклав фото з описом в Інтернет. І дивися: там почалася серйозна наукова дискусія про геніальність наших предків — доки Курилов не розкрив свою велику таємницю.

Сьогодні майстер працює в дитячому гуртку — йому є що показати навіть тим, хто розбалуваний айфонами, айподами й айпедами.

— А машина часу, — повертається він до теми, — це для мене будь-яка стара річ. Ось, — киває він на стіну, — взяв у руки пишаль — і ти вже в XV столітті.

Лейпциг.
Фото автора.

Подорож у четвертий вимір

Світова наука має всі необхідні теоретичні знання для того, щоб з повним правом стверджувати — подорож у часі можлива, вважає професор Ізраїльського технологічного інституту Амос Орі. Інтерв'ю з ним опублікувала лондонська газета «Daily Telegraph».

В основі роботи Орі лежить зроблений у 1949 році висновок колеги знаменитого Альберта Ейнштейна — Курта Геделя про те, що теорія відносності дає підстави припускати існування

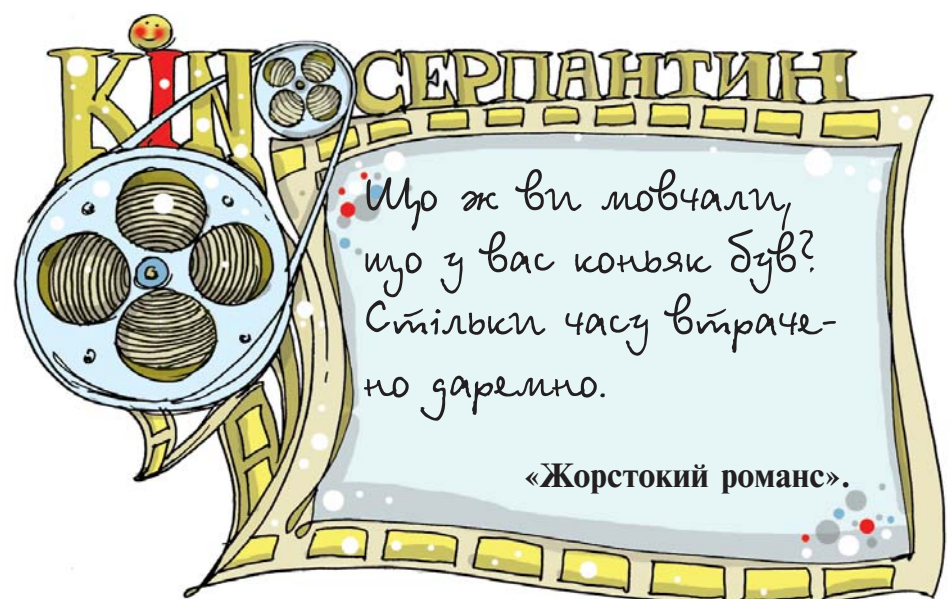
різних моделей часу та простору. Сам Ейнштейн зазначав, що при потужних силах гравітації відбувається сповільнення перебігу часу та викривлення простору.

На думку Амоса Орі, у випадку надання викривленій просторово-тимчасовій структурі форми кільця або спіралі, з'являється можливість подорожувати в минуле.

У минулому вчені наголошували, що однією з невіршених проблем для створення машини часу була потреба в екзо-

тичному матеріалі з надзвичайними властивостями — речовина мала мати негативну щільність. За словами Амоса Орі, це більше не проблема, тепер можна сконструювати машину часу без екзотичної речовини, навіть з пилу. Але зараз технічно це нереально, визнає вчений. Проте ніхто не може сказати, які можливості людство матиме за кілька десятиріч років...

За матеріалами сайту space.vn.ua.

Що ж ви мовчали,
що у вас коньяк був?
Стильки часу витрачено даремно.

«Жорстокий романс».

В атмосфері вікторіанського Лондона

34-й Різдвяний ярмарок Чарльза Дікенса в Сан-Франциско є частиною всесвітнього визнання його життя і творчості. Цьогоріч він присвячений 200-літтю із дня народження автора «Різдвяних повістей». Один з героїв книжки зізнається: «Я завжди чекав на ці дні як найкращі у році. Це радісні дні — дні ми-

лосердя, доброти, всепрощення. Це єдині дні у всьому календарі, коли люди, немов за мовчазною згодою, вільно розкривають один одному серця і бачать у своїх ближніх — навіть у неможливих і знедолених, — таких же людей, як вони самі».

На величезній території організатори до най-

дрібніших деталей відтворили ціле містечко вікторіанської епохи: із затишними ресторанами, продуктовими крамничками, галасливими пабами, де лунають знайомі різдвяні мелодії. Ярмарок відтворює атмосферу вікторіанського Лондона: криві брудні вулиці, костюми людей і навіть запахи!

Фото Xinhua/Укрінформ.

Покладіть у конверт добрий настрій

Юлія ПОТАПЕНКО.

Пам'ятаєте популярну в радянських школярів моду — листуватися з однолітками із країн соціалістичного табору? Заради зміцнення інтернаціональної дружби. Скільки в мене тоді було «друзів з конверта»? Четверо польок з Олытина і Варшави, болгарка із Софії, три дівчини з «нашої» Німеччини, румунка... За їхніми адресами й листівками можна було вивчити географію та культуру всієї приязної до СРСР Європи. Багатьох подруг я «привезла» з піонерських таборів. Ми листувалися, намагаючись вкласти в конверт не лише стандартні розповіді про щасливе тогодня. Наприклад, дівчинка з Риги із сонячним ім'ям Солвіта, з якою потоваришували в причорноморському «Альбатросі», ще років зо два старанно вчила мене в листах латиської мови. А от нинішні підлітки листуються виключно в соціальних мережах. Цікаво, чого вони вчать одне одного? Принаймні мій 13-річний старшенький, коли я беру до рук домашній нетбук, чомусь одразу нагадує: «Мамо, тільки не заходь у мій «контакт»! Бо там усі лаються, а ти цього не любиш».

Так, лайку не терплю. А от листи отримувати люблю! І перевагу віддаю справжнім, написаним від руки, — з душею в конверті. Завдяки вам, шановні читачі, маю можливість читати їх по три десятки на день. Шкода, що вони не такі безшмарні, як хотілося б.

«За 20 років незалежності влада нам стільки ложили на вуха повісила, що її вже й на найбільших терезах не важити. Це і повернення заощаджень, і поліпшення життя, і забезпечення робочими місцями, і підвищення зарплати», — пише Григорій Онищенко з Чернігівщини.

«Мільйонери, виявіть милосердя, задайте про тих, хто живе надто

скромно!» — закликає Антоніна Рудакова з Луганщини.

«Не та тепер медицина», — зітхає медик на пенсії Ганна Прокопчук з Рівненщини після того, як їй нещодавно довелося звернутися до лікарні.

З року в рік проблеми в листах — майже ті самі! Мізерні пенсії, не виплати дітям війни, покинуті напризволяще ліквідатори аварії на ЧАЕС, ошукані вкладники банків, невиконання своїх обов'язків комунальниками, закриття підприємств. Найбільше обурення викликає популярний в уряді термін «оптимізація», через яку зникають відділення зв'язку (а як наслідок — погіршується доставка нашого ви-

дання), лікарні перетворюються на ФАПи, скасовують звичні для людей потяги.

«Нам тепер доводитися їхати з трьома пересадками і багатогодинним очікуванням тупного потяга. Це зроблено, щоб витягти з нас якомога більше грошей», — скаржиться Г. Куркова з Херсонщини.

«Свою землю можна продати лише раз», — запевняє В. Кідяєв з Чернігова і підказує законодавцям, як безболісніше розв'язати проблему торгівлі землею.

Окрема тема — вибори. Скільки емоцій виплеснули за і проти кожного з кандидатів, партій та політики загалом!

А листи на захист української мови можна вже видавати окремою збіркою! «Про вітчизняну книжку — ніби забули», — бентежить занепад

вітчизняного книгодрукування Петра Гавуку з Івано-Франківщини.

Постійна і, на жаль, надто актуальна для української теми — про те, що нація спивається. «Прикро усвідомлювати, що наша держава — передовик із вживання алкогольних напоїв» (Є. Малета, Закарпаття).

Утім, листи до редакції мають неабияку силу! На ваші запитання відповідають фахівці й чиновники, скарги вирушають в інстанції, а найважливіші теми потрапляють на першу шпальту під рубрикою «Я вам пишу...» та в сто-

рінку «З пошти». Листи — наче сигнальні маяки — підказують журналістам гострі питання в регіонах, теми для «розробки», напрями для розвитку.

Шановні читачі, користуюся нагодою подякувати вам за унікальні родинні історії, розповіді про односельців і просто випадки з життя! Окрема подяка — за відгуки на публікації в «Голосі України» (всі вони обов'язково потрапляють до авторів). Спасибі за кожен ваш лист!

Відділ соціальних питань та листів.

ПЕРЕРВА НА ПОСМІШКУ

...І тоді Даша сказала

Іноді, щоб відпочити й від усієї душі посміятися, досить кілька хвилин поспілкуватися з мудрим співрозмовником. Ще краще — з дитиною! Семирічна Даша Бекетова з міста Ромни Сумської області, як каже її тітка Олена, мало чим відрізняється від своїх ровесників. Це той вік, коли дитину вже не водять за руку, а вона ще нікого не водить за ніс. І хоча мала, як і всі діти, додає батькам позитивних емоцій і життєвих турбот, вона сама з багатьма з них успішно може впоратися.

Мало того, що Дашенька чудово орієнтується в дорослому просторі в будь-який час, та ще й має свою точку зору про все — шкільну політику, свої гроші й навіть мистецтво жити в сім'ї. Не вірите?

Як знайти чоловіка

Тітка — Даші: «Дашо, ким ти хочеш бути?» Даша: «Стриптизеркою. Так легше чоловіка знайти».

Скучила

Мама: «Я так скучила за тобою...» Даша: «Що, давно не кричала?»

Класно придумала

Даші три роки. Втомившись сходити в черзі до лікаря, вона голосно кілька разів сказала, що хоче в туалет. Її швиденько пропустили до лікаря. Вже на вулиці мамі, яка в паніці почала шукати туалет, Даша заявила: «А класно я сказала?»

Двійка — це добре

Тітка цікавиться її успіхами в школі. Даша: «Добре. Одержала двійку за контрольну».

Без грошей

Бабуся обіцяє Даші розповісти батькам про її не дуже гарну поведінку. Вона плаче: «Тепер мені два тижні без грошей бути!»

На дієті

Бабуся Даші засмучена, що її внучка цілий день нічого не їла: «І що тобі скаже на це мама?» Даша: «Розумниця ти, донечко».

Не вчиться дуже добре

Даша з тіткою грають у школу. Даша-вчителька просить тітку-ученицю прочитати текст і ставить за це дванадцять із плюсом. Уже вдома Даша-мама, розгорнувши щоденник, гнівно запитує: «Дочко, що це таке?! Я тебе просила вчитися добре, а не дуже добре! Тепер доведеться платити за ремонт класу!...»

Щоб дідуся любила бабуся

Даша поздоровляє дідуся з 72-м днем народження: «Бажаю, щоб тебе любила бабуся, здоров'я і грошей!»

Тітка замість Шевченка

Даша дивиться на картини тітки-художниці: «Я знаю, що Шевченко добре малював. Але він уже помер. Так ти замість нього тепер?»

Побажання Морозу

Мама: «Загадай побажання Дідові Морозу!» Даша: «Хочу, щоб я добре вчилася!» Мама: «Але це залежить тільки від тебе!» Даша: «Він же все може! То нехай піде до Тамири Миколаївни й домовиться!»

Записала Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТО З КОНВЕРТА

А ви вже підготували ялинку для свого пухнастика?

Фотоетюд Ксенії ЗАМОЖНОЇ.

Казка про зміїв: Гординовича, медичного, зеленого та повітряного

Жив-був на українському світі журналіст. Працював він репортером і завжди отримував по носу. Чому? Так тому що встромляв його куди не треба, хоча й не був Буратіно. А ще цей писака любив літати на літаках, вертольотах, тарзанках і... в думках. Бувало, його як занесе в які-небудь нетрі — географічні або мозкові! Ну що тут поробиш — робота у хлопця така.і

І от вирішив він злітати швидко в майбутнє, подивитися, що там і до чого готуватися. Позичив у військових модернізований бойовий вертоліт Мі-24ПУ1. Та далеко не полетів: пального вистачило тільки до наступного року дістатися. Приземлився він на шикарному вертолітному майданчику посеред міста. Не встиг оговтатися, як з усіх боків його автозаки оточили. Ну, ті, які у 2012 році МВС закупило під футбольний чемпіонат.

Журналіст не розгубився, вихопив свій диктофон і давай у них інтерв'ю брати ліворуч і праворуч.

Мовляв, навіщо їх так багато? Кого во-зять? Куди во-зять? А комфортабельні автозаки йому у відповідь:

— Ми Змієм-Гординовичем опікуємося, щоб його спокій ніхто не порушував, правити не заважав і дурних запитань не задавав. А таких хуліганів багато.

— Молодці! — похвалив їх журналіст. — Я вас проп'ярю зовсім дарма, — пообіцяв він, показав своє посвідчення і про всяк випадок розповів про якийсь закон, де нібито написано про свободу слова та сприяння засобам масової інформації.

І тут автозаки роз'їхалися й дали журналістові пройти. «Просто казка якась», — поду-

мав наш репортер і пішов репортерити далі.

Іде й бачить: парк гарний, місце відоме. А в ньому на відшибі — теремок невисокий стоїть, а на ньому — червоний хрест. Не інакше мальтійський, — почав розмірковувати ерудований дилетант. А йому кажуть — медичний. Мовляв, у цьому теремі змії над чашею останніми краплями отрути стікає. От-от здохне. І можна було б його врятувати — щеплення зробити від тяжких недуг, так вакцини вчасно не закупили, бо тендери не провели. Навіть відвезти до лікарні його, бідного, нікому після реформування швидкої допомоги. А до сімейного лікаря в поліклініку він сам не доповзе.

— Може, автозаки підвезуть, — висловив ідею жалісливий журналіст.

— Ні-і, — відповідають йому. — У них інша спеціалізація. Хіба от Зелений Змії допомогти зможе своїм народним засобом. Він усю країну тепер лікує. Ох-ох-ох! Що то буде, коли акцизи на спиртне піднімуть?

І пішов наш репортер шукати Зеленого Змія. Довго блукати не довелося, зустрів його за рогом. Добрим малим виявився той Змії, усім наливав: і дорослим, і кому до 18-ти...

— Що ж ти робиш?! — грізно закликав до відповіді втілення не-

безпечного соціального явища наш правдолюб.

— А що? — здивувався Зелений Змії. — Людей згуртовую, щоб життя їм хоча б веселим здавалося.

І тут почав гризти журналіста хробак сумнів: а може, добру справу робить Зелений Змії? Людям допомагає, дарує їм ілюзію щастя і свободи? Але, згадавши про важке похмілля, яке доводилося самому переживати не раз, репортер прогнав дурні думки про благо алкоголю.

«Гверезист — норма життя, — твердо вирішив він. — Треба тверезо подивитися на ситуацію й розповісти людям правду про їхнє життя. Тоді проженуть дурман і зможуть розв'язати зміїний клубок проблем, недовіри та нещастя».

Він не став чекати, поки переглянуть бюджети і військові дозоправлять вертоліт. І полетів назад у свій час на Повітряному Змії, якого піймав за хвіст над чарівним палацом, де проєктували повітряні замки для народу. У глобальному плані, а не під іпотeku.

Журналіст поспішав до настання Нового року розповісти людям правду, щоб рік змії вони зустріли сповнені сил, з відкритою душею та світлими помислами. Таких змії не жалять.

Зоя ПІДКОЛОДНА.
Мал. Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Чарівники для особливої дитини

Петро МЕЛЬНИК.

Мрії понад сорока дітей здійснив Дід Мороз напередодні й під час святкування Нового року після того, як до нього потрапили їхні листи. Цього разу він зі своїми помічниками завітав до дітей із ДП, «дітей сонця» і «дітей дощу» віком від двох із половиною до одинадцяти років, які письмово звернулися до нього. Листи добром чарівникові передали волонтери громадської організації «Серце матері» (голова Людмила Шукрута) в рамках акції «Стати чарівником для особливої дитини».

«Моє найбільше бажання — ходити...»

Пані Людмила каже, що такі діти володіють надчутливістю — дуже добре відчують злих і добрих, чуйних і черствих...

Та найголовніше, що їх, добрих і чуйних людей, насправді не так уже й мало. Просто не всі хочуть собі в цьому зізнатися. А друзі «Голосу України», друзі таких дітей зізналися в цьому не побоялися. І вийшла казка. Гарна передноворічна казка для тих дітей, які не такі, як усі...

Тож навіть уявити важко, що робилося в маленьких ніжних дитячих душах, коли почувся стук у двері й на порозі з'явився... Дід Мороз зі своїми помічниками — тітонькою Людою, Володею, Катрусею і їхнім дідусем Володею

(Володимиром Поляковим). Дід Мороз довго рився у своєму чарівному бездонному мішку, все допитуючися, чого ж саме побажали діти? А потім зненацька діставав саме

і саме таку, яку бачили у своїх мріях і снах хлопчик і дівчатка. І в домівках, де не завжди весело, де часто на Новий рік немає навіть ялинки, лунав радісний сміх. Сміх віри в казку і віри в людей. І в те, що врешті-решт бажання виконуються.

Щоб такі бажання збулися, захотів один із друзів «Голосу України» директор фірми «Полівер» Володимир Поляков зі своїми маленькими помічниками — онуками Катєю та Володею. Вони з журналістами газети відгукнулися на прохання про допомогу мало не найперші. А подарунки від їхнього імені вручав, звісно, справжнісінський Дід Мороз (співробітник «Поліверу» Григорій Вільченко. По секрету — востаннє чарівним дідусем він був ще в далеких 80-х. Та коли почув, чиї бажання треба виконувати, погодився без вагань...).

«Дідусю Морозе, ти знаєш, що в нас немає папи, і мамі важко...»

Найбільше помічників, які допомагали Дідові Морозу читати листи, зворушили слова сестрички маленької дівчинки Ангеліночки Тищенко, яка має вроджену аномалію головного мозку. У листі вона пише: «...нашій мамі зараз дуже важко. Я прошу тебе, дідуню, зроби так, щоб моя сестричка ходила і я могла гуляти з нею за ручку». Для себе Віка

попросила конструктор, а для сестрички — розвиваючу гру.

Спочатку Дід Мороз завітав до Андрійка Майбороди. Ці навідини для хлопчика стали несподіваними, хоча із самого ранку на вустах в Андрійка тільки й звучало його ім'я. Казковий дідусь застав родину за приготуванням домашнього завдання й нагородив малого за старанність, витягнувши з казкового мішка давню мрію хлопчика — іграшковий «джип». Та не простий, а радіокерований, з пультом і на акумуляторних батарейках.

У кімнаті Самірчика Іскандерова все заставлено та обклеєно персонажами з улюбленого мультика «Тачки». Але такого набору, як подарував йому Дід Мороз — практично цілий автопарк, — у малого автолюбителя ще не було. Під час недовгої зустрічі з казковим Дідом Самір тільки те й робив, що захоплено розповідав про кожного персонажа поіменно. А ще продемонстрував на моніторі підготовлену разом із мамою подяку за новорічний сюрприз.

Дуже зраділа візиту Діда Мороза Наталочка Макогон. Талановита і скромна дівчинка ледь-ледь посміхалася, дивлячись з недовірою на очікуваного гостя з чобітками в руках — саме такі ми, про які вона писала в листі про омріяний подарунок...

«Хочемо, щоб наші діти хоч раз побачили вогні головної обласної ялинки...»

Дорослі теж мають свої мрії. Вони — продовження мрій їхніх дітей. У батьків названих дітей вони про те, щоб їхні діти змогли побувати на головній обласній ялинці, поглянути на її святкові вогні в чепурній філармонії, чи казковому театрі. Адже для таких дітей багато років поспіль Новий рік — свято в обмеженому сімейному колі...

На прохання про виконання таких бажань відгукнувся ще один дідусь-чарівник — голова обласної ради Микола Ковальчук. І нині добрі дорослі активно готують для малечі таку ялинку.

У дітей із фізичними обмеженнями дуже багатий внутрішній світ, який вони реалізують через мистецтво — чи не єдиний доступний для них спосіб самовираження. Тож у казці з Дідом Морозом чарівниця Людмила Шукрута, знаючи про таланти кожного, переймалася щоб подарунок був саме такий, який допомагав би діткам реалізовувати свій творчий потенціал. Наталочці, наприклад, окрім яскраво-червоних чобітків-«дуги-ків», дуже стануть у пригоді набір для вишивання та великі пазли, які вона дуже любить складати.

Володимир Полякову, який відгукнувся на запрошення приєднатися до

акції «Стати чарівником для особливої дитини» одним із перших, дуже подобається дарувати дітям радість. Людина з добрими очима й такою ж душею, дідусь Володя з радістю, задоволенням і захопленням разом із Дідом Морозом вручав дітям подарунки та кожному приділяв увагу, яку тільки міг. Особливо близькі серцю справжнього чоловіка батька і дідуся заповітні хлопчачі мрії. Такі, як у майбутніх видатних вчених Данилка Комара та Ахатика Кисельова — дитячі енциклопедії...

А ще, крім виконання заповітної мрії, кожен із дітей, за традицією отримав від Діда Мороза і тітоньки Люди солодоші, які передали для дітей люди, котрі завжди про них дбають.

«Голос України» теж долучився до вручення святкових подарунків. Кожна названа сім'я матиме змогу отримувати безкоштовно і читати нашу газету. Адже в ній теж так багато цікавого.

На знімку: маленьке Новорічне свято для тих, хто так його потребує.

Фото автора.

...І тут Ганна Іванівна звернулася до Діда Мороза

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Ця історія почалася кілька тижнів тому, коли 80-річна мелітопольська пенсіонерка Ганна Іванівна Колоскова (на знімку) попросила допомоги в Діда Мороза. Адресу Діда — в Бучі під Києвом — вона підглянула в одній із газет, далі сіла за листа, а все решту вже зробила «Укрпошта». Бучанський Дід Мороз, в якого з Мелітополя попросили подарунків двом онукам, у свою чергу попросив допомоги у друзів, тобто в нашої редакції. А потім уже кореспондент у Запорізькій області отримав редакційне завдання. І коли з місцевим Дідом Морозом, а точніше, з подарунками двом, як з'ясувалося, навіть не онукам, а правнукам — 8-річному Микиті та 5-річному Владиславу — питання вирішити вдалося швидко, то далі виникли проблеми. Співробітники Мелітопольської міськради, за старим армійським принципом: зніми слухавку телефону — отримаси завдання, схоже, надійно утримуються від таких вчинків. Тобто дотелефонуватися до потрібних посадовців виявилось справою безнадійною.

До речі, в Ганни Іванівни — чотири онуки (вони вже дорослі) і четверо правнуків. У двох старших батьки цілком забезпечені, а ось молодшим поталанило менше. Їхня бабуся, дочка Ганни Іванівни, — інвалід першої групи, а батьки — вже онук нашої героїні та його дружина — тимчасово безробітні (в Мелітополі з роботою, особливо взимку, — не дуже). Щодо Ганни Іванівни, то вона два роки, як поховала чоловіка, а нещодавно перенесла вже другий інсульт. Потрібно ще щось пояснювати щодо її звертання до Діда Мороза?

Після низки вже суто технічних проблем наша зустріч з автором листа до Діда Мороза відбулася. Виявилось, що жіноча доля нашої героїні могла б стати сюжетом одразу для кількох «забійних» трилерів.

«Покохала гармоніста»... В неї до нестями за-

кохувалися інші парубки, а вона полюбила красеня активіста й баяніста. А в ще голодні 1950-ті це був ого-го парубок! Одружилися, працювали в Якимівському районі Запорізької області: вона — зоотехніком, він — трактористом, до того ж був активістом. Раптом, у 1954 році, відома ціллина епопея — і поїхав красень і герой за комсомольською путівкою до казахських степів. Вона ж із тримісячною дочкою на руках залишилася топтити хату кураєм (степовим перекоті-полем). Раптом лист: «Приїжджай!». Зібралася, поїхала на якусь станцію посеред безмежного степу в Кустанайській області. Дорогою, в Челябінську, зустрічається жіночка з приблизно такою само дитинкою на руках: «А мій уже на цілий одружився з іншою»...

Дісталася зі станції до радгоспу якимось самотнім у цих місцях бензовозом. Де такий? У лікарні... «Ох, від серця відлягло», — пригадує Ганна Іванівна.

Виявляється, ціла колона тракторів рушила через річку Тобол по льоду і провалилася майже повним складом. Кілька трактористів потонули, кілька важко захворіли і були евакуйовані на «велику землю», а її чоловіка виходили... А далі почалося ще веселіше, і не через відсутність води і їжі, і навіть не через проблему з житлом — зрештою, їхній сім'ї виділили половину стандартного купе у вагончику (іншу половину займала сім'я таких само цілнинних бідолах). Ні, були і прямі загрози життю, бо звичайно тут через переселенців із Чечні та Інгушетії виявилися надзвичайно суворі. Але якось витримала все, народила ще двох дітей, освоїла кілька спеціальностей. Та гармоніст, як мовиться, є гармоніст. Загуляв...

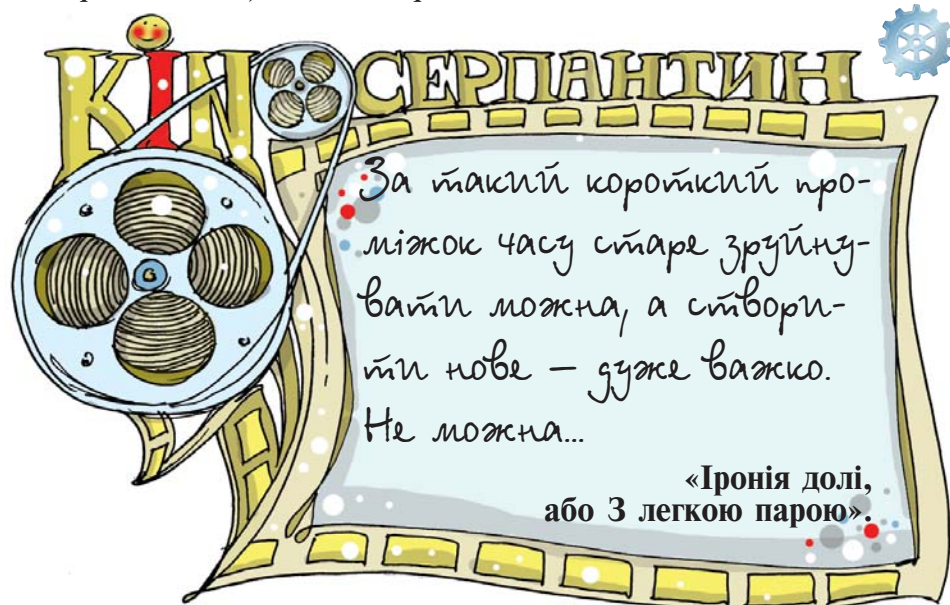
Зрештою, через 10 років цілнинної епопеї кинула все і приїхала до батька до Новомиколаївського району з двома дочками,

тирне питання і вчоргове «загулялий» чоловік усе зіпсували. Так її засватали в Мелітополь (квартирою), а невдовзі вона знайшла батька двом своїм донькам і стала Колосковою. Прожили з другим чоловіком сорок років у мирі і злагоді...

Нині бабуся і прабабуся Ганна Іванівна перебуває в доброму гуморі і розповідає про свої пригоди складно й дотепно, як у гуморесці з «Перця». Десь із самоіронією, десь із важким зітханням, а десь із дуже добрим розумінням життя. Уроцисто пообіцяла нам передати дарунки правнукам — із найкращими, звісно, побажаннями від Діда Мороза. І від того, що в Бучі, і від тих, що десь, кажуть, у Лапландії, Великому Устюзі чи навіть на Уралі...

Фото автора.

На Молдаванці оселився папуга

В'ячеслав
ВОРОНКОВ.

Вулиця Михайлівська — серце Молдаванки, а Молдаванка, як відомо, — серце Одеси. Саме з цієї вулиці Діду Морозу надійшов лист від 8-річної Марійки Шершневої, учениці 3-го класу 1-ї школи.

На трьох зошитових листочках у косу лінійку одеситка повідомила Діду Морозу, що навчається вона добре, але іноді балується, і вчителька Віра Іванівна її за це сварить. Марійка написала: «Дорослі кажуть, що Діда Мороза немає, а я не вірю їм і знаю, що ти існуєш, просто живеш далеко — там, де сильні морози. Дорогий Діду Морозе! У тебе на Новий рік — день народження. Я дарую тобі пісеньку, яку співала в хорі на День учителя. Не хворій, будь ласка, і не забувай нас, дітей і дорослих, — ми тебе любимо і завжди чекаємо в гості. А ще, дорогий Діду Морозе, я прошу те-

школі на фортепіано. Приходь у гості, я заспіваю тобі та зіграю на піаніно. Марія Шершнева, учениця 3-го класу з Одеси».

Ну, який Дід Мороз у світі зможе не виконати прохання такої чудової дівчинки! І разом з ним ми вирушили на Молдаванку. У величезному мішку для подарунків помістилися клітина для папуги, корм для нього на два місяці, поїлки та кордони мушки, вітаміни — все це на якийсь час. А тримав у руках кордону заморського строкатого кольору з папугою розелла полковник міліції запасу Олександр Валерійович Каширін (на знімку).

енергійно, як це вміють в Одесі на Молдаванці, цікавитися метою візиту Діда Мороза.

А от Марійка Шершнева нічого не питала, побачивши дідуся з бородою з вати. Вона заплескала у долоні й голосно закричала: «Я вірила, вірила, що Дід Мороз існує! Я знала, що він прийде в гості».

А побачивши подарунок — живого папугу, величезну клітку для нього і запас харчів — дівчинка просто засяяла від захоплення.

Марійка швидко прочитала вірш для Діда Мороза, заспівала пісеньку й почала курлякати зі своїм новим другом. Папуга, імені в якого поки ще немає, схиливши на бік чубату голівку, уважно слухав свою нову хазяйку. Розелли живуть 20—25 років і, напевно, за цей час птах стане справжнім другом Марійки.

Батьки дівчинки — Олексій Георгійович і Світлана Євгенівна —

Але та вірила, що дива трапляються і про неї Дід Мороз не забуде. Так і сталося.

Хрещеним батьком дива треба вважати, звичайно, Олександра Каширіна. Його 30-річна служба в міліції починалася з посади інспектора у справах неповнолітніх. Не порахувати, скільки важких дітей удалося йому направити на правильний шлях і врятувати від тюрми.

Він з готовністю відгукнувся на прохання «Голосу України» зробити подарунок дівчинці. Полковник міліції Олександр Каширін оплатив з особистих коштів купівлю папуги, клітки й двомісячного

Марійці Шершневій, за її словами, тепер доведеться змінити розпорядок дня і знайти в ньому віконце для «виховання» папуги. Ім'я вона йому ще не придумала — порадиться з батьками, сестрою, друзями: однокласниками Мариной, Данилою та Іллею й подружками із двору — Катєю Великою та Катєю Маленькою. Школа, що не можна принести клітку з папугою в школу — оце б усі здивувалися!

У майбутньому Марія хоче працювати вчителькою початкових класів. До цієї мрії після появи папуги додалася ще одна — створити у школі маленький зоопарк.

Дід Мороз та його команда, які вручали презент, звалилися на Шершневіх, немов сніг на голову. Але без подарунків ми від цієї дружини не пішли. Особливо гарний він в Олександра Каширіна — йому вручили маленьку ялинку, розшити бісером і прикрашену іграшками. На пам'ять і на подяку за увагу й турботу.

Тепер в одному із дворів на одеській Молдаванці прописався молоденький кольоровий папуга — подарунок від Діда Мороза й редакції газети «Голос України».

Фото В'ячеслава
ТЕНЯКОВА.

бе про подарунок. Я все життя мріяла про папугу, але досі мені ніхто його не подарував. Я буду про нього піклуватися, гратися з ним і обов'язково навчу його розмовляти. От побачиш, я не підведу тебе і добре вчитимуся та займатимуся в музичній

Саме він, довідавшись про лист маленької одеситки Діду Морозу, вирішив допомогти йому обрадувати дівчинку екзотичним подарунком.

Поява Діда Мороза у дворі викликала бурхливу реакцію — миттю його заповнили діти та їхні батьки, які почали

розповіли, що знали про її лист до Діда Мороза. Адресу новорічної пошти Марійці допомогла знайти в Інтернеті старша сестра Аня. До слова, дорослі були впевнені: не те що подарунка — навіть відповіди дочка не отримає.

запасу корму для екзотичного птаха.

— Дорослі, напевно, не завжди розуміють дітей, яким хочеться дива. А ми можемо його створити. От я і вирішив порадувати дівчинку і зробити їй подарунок, — сказав він.

Траплялися і незвичні прохання

Понад 650 листів Діду Морозу написали діти із Донецчини

Як розповіли «Голосу України» в обласній дирекції «Укрпошти», кожен із авторів, який вказав зворотну адресу, отримає привітальну листівку від головного героя свята. Траплялися у листах і незвичні прохання. Десятирічний Данило Віровець із Горлівки попросив... новий слуховий апарат. Вперше складний діагностичний хлопчик поставили у три роки. Батьки змогли зібрати кошти

на слухопротезування, що дало змогу дитині почути звуки навколишнього світу. Незважаючи на

проблеми, Данило дуже активний і товариський, займається балетом танцями й відвідує

дує технічний гурток. Але хвороба дається взнаки: зараз дитині потрібна складніша слухова апаратура, яка родині не по кишені.

Але дива трапляються. Дідом Морозом для хлопця став директор ТОВ «Микитругу», депутат Горлівської міської ради від Партії регіонів Михайло Ханін. За згодою трудового колективу підприємство перерахувало 25 тисяч гривень Світлані Віровець, мамі Данила. Тож у новому році мрія школяра здійсниться.

Ліна КУЩ.

Горлівка
Донецької області.
Фото із сімейного архіву родини Віровець.

НА ГРАНІ ФОЛУ

Еротика та соціалка в одному флаконі?

Такий «коктейль Молотова» створили в Дніпропетровську — це соціально-еротичний календар на 2013 рік. Його презентація відбулася 25 грудня в медіа-центрі «ДНЕПР ПОСТ».

Про ідею його створення розповів автор проекту Сергій Головацький:

— Нас здивувало, чому так мало людей у нашому місті беруть участь у соціальних проектах. Тому народилася ідея зробити календар, який би голосно заявив про них. Його запропонували створити дівчата, а хлопці, щоб привернути увагу, вирішили зробити його еротичним. Ми прорекламували нашу ідею, запросили своїх знайомих. На першу фотосесію прийшло дуже багато бажаючих. Друга проходила вже в модельному агентстві Model Look за участю професійних моделей. Ми зробили два різні варіанти календаря: «дніпропетровський» та «український», щоб ним могли користуватися не тільки жителі нашого міста. Вихідні файли викладені в Інтернеті, і кожен бажаючий може їх скачати і роздрукувати.

Самі городяни сприйняли ідею створення такого календаря неоднозначно, багато критики вилилося і на голови непрофесійних моделей. Моя думка про цей проект теж невизначена. Деякі картинки виглядають наївно, інші — на грані фолу. Але ж будь-яка ідея, спрямована на творення, зрештою, має право на життя.

Тетяна
ВАЛІГУРСЬКА.

На фото: дівчина-жовтень «заявляє» про проблеми ЖКГ.

Фото з сайту
www.ex.ua/view_storage.

Гривня була підсилена щирим золотом

Віктор СКРИПНИК.

У Музеї грошей, створеному у Вінницькому торговельно-економічному інституті, найдавнішою грошовою одиницею є мідні монети часів Пантікапея. Художні полотна нагадує дизайн окремих купюр, представлених серед грошових знаків багатьох країн світу різних історичних періодів.

Найменш досліджені купюри часів ОУН

Чотири монети, як невеликі гудзики, привертають увагу на самому початку експозиції. Вони настільки затерті, що не можна розгледіти жодного напису. «Це і є наші найдавніші експонати — гроші часів Пантікапея,

— каже завідувач музею викладач кафедри фінансів Олена Бохенко. — Їх передали нам із обласного Краєзнавчого музею. Знайдено монети під час розкопок археологами на півдні країни. Вони ж установили час їх карбування. Відомо, що в Боспорському царстві карбували золоті, срібні й мідні монети. У нас зберігаються мідні».

Єдиний експонат представляє гроші Організації українських націоналістів (ОУН). «Це купюра в один шилінг, — каже пані Олена. — Гроші часів ОУН найменше досліджені. Подарував нам їх Лесь Танюк. Зауважив, що таких нам ніхто не зможе дати, бо їх дуже мало збереглося». Значно більше казачейських білетів Української Народної Республіки. Всі вони датовані 1918 роком. З-поміж них найбільша купюра вартістю дві тисячі гривень.

— Зверніть увагу на напис на гривнях тих років, — каже пані Олена. — Одна гривня містить 8,712 частки широго золота. Такі гроші мають справжню вартість. Чому нині не роблять таких позначок, не важко здогадатися.

У музеї можна побачити гроші країн Сходу і Заходу, Америки. Зокрема, представлено грошові знаки багатьох країн Європи, Ізраїлю, Об'єднаних Арабських Еміратів, Афганістану, Лівії, Єгипту. Під час нашого спілкування студентка-п'ятикурсниця Вікторія Таран подарувала музею два грошові знаки: п'ять турецьких лір і такого ж номіналу грузинський ларі. Завідувачка записала прізвище студентки в книгу, де зазначила її подарунок.

— Саме так створювався музей, з ініціативи студентів, — каже Олена Бохенко. — Вони ж принесли перші експонати. Переважно завдяки їм дотепер поповнюється експозиція. Не залишаються осторонь і викладачі. Роблять подарунки поважні гості. Так, 70 експонатів із власної колекції передала кандидат історичних наук

Студенти Вікторія Таран і Віталій Сопун подавали музею турецькі та грузинські гроші.

Елла Слободянюк. Зараз чекаємо на обіцяний подарунок Віталія Кличка.

Улюблена колекція Віталія Кличка

— Експозиція нашого музею сподобалася Віталію Кличку, — каже Олена Бохенко. — Він детально цікавився окремими експонатами. На прощання зізнався, що теж колекціонує гроші різних країн. До того ж робить це давно. Пообіцяв подарувати частину колекції нашому музею. Має зробити це під час наступного приїзду до Вінниці.

На відкритті музею — 13 грудня 2001 року — серед почесних гостей був Віктор Ющенко, який подарував одну гривню з на-

писом. У багатьох відвідувачів такий подарунок викликає одне й те саме питання: «Чому тільки одну гривню?» Завідувач музею на це відповідає так: «Для нас більше значення має не вартість купюри, а залишений на ній автограф». Віктор Андрійович написав одне слово: «Щиро». Поруч залишив свій оригінальний підпис. Також у музеї зберігається його книга, написана у співавторстві з Віктором Лисицьким «Гроші: розвиток, попит та пропозиції».

— Грошей у нашому музеї багато і різних, але все одно нема таких, за які можна купити час, — каже один із студентів. — Тому ставитися до них треба по-філософськи. Якщо, наприклад, у мене виникає дилема, куди піти на самперед — підзаробити грошенят чи на зустріч із друзями — обираю останнє. Час, який витрачаєш на заробітки, можна використати з більшою користю: скажімо, зробити наукове відкриття світового значення або просто піти на побачення з дівчиною, яка тобі подобається.

Фото автора та з архіву Олени БОХЕНКО.

Як поводитися із грішми

Поради від завідувача Музею грошей фінансиста Олени Бохенко:

— *Носіть у своєму гаманці однодоларову купюру, на ній є багато символічних знаків, які притягують до себе гроші.*

— *Не вірте в забобони, що не можна підбирати загублені гроші. Навпаки. Гроші не люблять лежати під ногами. На знак подяки вони «примагнітять» у ваш гаманець додаткові кошти. На собі перевірила. Знаходила купюри сто, п'ятдесят, десять гривень.*

— *Не залишайте гаманець порожнім. Акуратно поведіться із грошовими знаками. Тримайте їх в одному й тому ж місці, не згинаючи і тим більше не складаючи в декілька разів.*

— *Бійтеся одного — стати рабом грошей.*

Весела казка про податки, або Де брати фінанси нашому уряду?

лися щасливцями — їм було дозволено платити лише половину суми.

Ви собі уявляєте, якими захопливими стануть для народу їхні засідання? Це буде навіть цікавіше, ніж будь-який серіал! Одночасно у «бою» будуть рятувати вуха та підставляти бороди.

Ідемо далі. У 1655 році Олівер Кромвель (людина, наділена свого часу великою владою) в Англії ввів податок на незгоду з королем. Цим податком він обкладав роялістів (прошу не плутати з піаністами). Рояліст — прихильник монархії. Он як! У нас таких хоч відбавляй! А тому податок буде доречним. На зібрані гроші Кромвель організував народне ополчення, представники якого охороняли держа-

ву від ненависних роялістів. Годиться! По секрету пропоную партіям «Батьківщина», «Свобода» та «УДАР» взяти на озброєння. Тільки назвати: податок на рішення. За роки нової каденції назбираємо грошей. А потім використаємо їх на оборонні заходи наступних виборів. І Америку нам не потрібна!

Ну і ще один податок на галасливість. Наші депутати такі голоси мають, що аж завидки беруть (особливо оперних співаків). Отже, введення податку знову ж таки дасть змогу назбирати грошенят, а ні — то хоч тиша та культура з'являться. Все ж таки вигідно.

Наші чиновники — прихильники гарних годинників та мобільних телефонів. Пропонується на них теж ввести податок. Податок на годинники було введено у 1797 році. Власник годинника повинен був платити щорічно у казну п'ять шилінгів. Значить так, ставка на годинник буде залежати від марки, а також від кількості годинників у власника. З мобільним простіше — ставка лише від марки. Оце грошей назбирають!

І наостанок, щоб справді щось змінити, пропоную запровадити податок на сіль! На перший погляд, нічого особливого у цьому немає. Але у багатьох країнах світу змінився хід історії після його появи. Внаслідок цього податку занепадала Китайська імперія (думаю, варто їм знову його ввести

для збалансування населення країни). Індія теж відчула на собі його дію, що призвело до масових демонстрацій. Аж 4000 відсотків платили. Он як! В результаті його введення Франція отримала французьку революцію. Соляної революції у нас ще не було! Тому, щоб в Україні щось змінити (суттєво), досить ввести податок на сіль і трохи зачекати. Тоді, можливо, й пенсійної реформи не треба буде...

А взагалі час вводити податки на обіцянки і

добрі справи. Не виконав прямих обов'язків — розщедрюйся. Без варіантів. Ось, приміром, не розчищений комунальниками сніг на дорогах влетить їхнім керівникам не в одну копійчку. Або ще актуальний податок — на черги. Думаю, БТІ поповнить весь Пенсійний фонд. Причому за день — річний

Ну, а якщо серйозно — час вводити податок на посмішку. Не посміхнувся сім разів на день — давай грошики. Тож посміхайтесь, панове, посміхайтесь.

ФОТОФАКТ

Національний банк України презентував монету «Рік Змії», присвячену покровителю наступного року згідно зі східним календарем.

Фото Олександра ПРИЛЕПИ/УНІАН.

До речі, Олена Бохенко (на знімку) не лише знає, що робити з грошима, звідки вони приходять і куди йдуть, а й пише фінансові казки:

Податок — яке чарівне слово! Когось лякає, когось підтримує... Зрозуміло одне: це дозволено у всіх країнах форма грабунку. Ініціатори поповнення державної казни у всі часи ошаслилювали простий люд своєю вишуканою фантазією. А наші предки були такими витівниками, що нині можновладці можуть лише позаздрити, та й час погортати заплінені архіви.

Ось, наприклад, можна запропонувати ввести правило для депутатів — носити бороди! Колись у давнину цар Петро Перший обкладав їх податком, щоб не носили, так би мо-

вити, «державу не позорили!» А ми введемо правило носити бороду і сплачувати за це податок! Гроші у казну — раз, і буде за що волочити одне одного — два. Причому Петро Перший ділив бороди на купецьку, боярську та селянську. А у нас залежатиме... наприклад, від марки авто чи від ваги депутата.

Також пропоную запровадити податок на вуха! Так-так! Звичайні депутатські вуха. В 1926 році для утримання своєї армії Далай-лама запровадив у Тибеті податок на вуха. Ті, хто втратив одне вуха у бою, тоді вперше почува-

Рептилія — це кішка?

Уявіть собі таку картину. Ви приходите в гості, і вам відчиняє двері господар, на шиї якого висить величезний пітон...

Алла АНТИПОВА.

Рік Змії для Олі та Гени знаменний. У рік Змії 12 років тому вони одружилися й за цей час, що його прожили разом, виростили не одне покоління повзучих. Ні, вони не утримують зміїний розплідник. Ці холонокровні тварини живуть у квартирі, немов кішки. У них і звички такі. Скажімо, можуть згорнутися клубочком під боком одного з подружжя й мирно дрімати, насолоджуючись теплом людського тіла та комфортом м'якого дивана.

А ще вони люблять повзати по квартирі, особливо їм подобається місце біля опалювальної батареї. Колекція таких «кішок» молоді родини Бершак нараховує сьогодні вісім дорослих особин

чотирьох видів. Усі парні, а це значить, що у них з'являється потомство. Нещодавно, приміром, з яйця вилупилася червона королівська молочна змійка. Вона така зворушлива, дуже схожа на іграшку. Кличок своїм вихованцям подружжя не давало. За своєю природою змії глухі, змусити їх реагувати, скажімо, на якесь слово, — марна

справа. Зате вони гостро відчують будь-яку вібрацію, тому тільки-но зайдеш до кімнати, де вони живуть, і будеш почутий. Місця для них багато не треба. Цілком вистачає «квартири» розміром 50 х 50. Вдень вони сплять у будиночку, який зроблений з перевернутих пластимасових квіткових горщиків, а вночі «виходять на полювання». Там само, у тераріумі. До речі, змії не треба розправлятися на весь зріст, і вона, з'ясовується, боїться висоти.

Взагалі про своїх вихованців Геннадій може розповідати годинами. І при цьому його обличчя аж світиться. Колекція тварин, яка живе в родині, нараховує близько 30 різних видів. Це не тільки змії, а й варани, ігуани, бляфари, бородаті агамі, синьомовий сцинк, шипохвіст і гекони. А ще пташки, рибки та... таргани. Усе

це господарство розмістилося у двох приміщеннях трикімнатної квартири. Собі подружжя залишило спальню й кухню, але якщо не встежать за прогулянкою когось із вихованців, то ті можуть зробити візит і сюди. Варан, (на знімку вгорі) наприклад, якщо голодний, може полювати за Олініми ногами. Кусає, звичайно, не сильно, немов би натякає на те, що настав час його годувати, але Оля в такі моменти все-таки намагається триматися від нього подалі. Цей капський варан ще молодий, його зріст становить 85 см і

ще майже на стільки само він повинен підрости в міру дорослішання. Варани схильні до ожиріння, тому його

годують один раз на тиждень. А коли тепло, виводять погуляти на вулицю. Щоправда, на повідку: шлейки під лапки — і вперед. От забав для дітей! Бігає він так швидко, що тільки встигай. І звички в нього котячі — то лащиться, то залізе під диван, виставить морду й своїм виглядом дає зрозуміти, щоб його не чіпали. За словами Гени, і змії, і ін-

ші до-машні вихованці потребують мінімум уваги й навіть раді, коли їм не набридають. Людину сприймають як джерело тепла й корму. Тому з ними легко «дружити»: погодував, взяв на руки й погладжуй, дивлячись у цей час телевизор. Чим не кішка? Комусь, либонь, це здасться незвичайним. Тільки уяви собі сидячих у кріслі Гену й Олю, на шиї яких висить по одному товстому королівському пітончику, а на колінах згорнувся клубочком яскраво-зелений мексиканський полоз (на знімку ліворуч).

— Ви не бачили анаконду, — відповідає на жарт Гена. — От це страшно. У нас є знайомі, які тримають таку змію в акваріумі. Вона метрів зо три зросту, і коли відкриває пащу, у ній може поміститися голова людини. А наші змійки — вони гарні, ласкаві, не агресивні. Подивіться, який красень пітон (на знімку в центрі)!

Пітон справді гарний, але взяти його в руки страшно-вато, а тим більше, повісити собі на шию. Але він, виявляється, теплий і зовсім не огідний. Напевно, до них можна звикнути й полюбити, як кішок. Як розповідає Оля, у рептилій дуже гарний період навесні, під час спарювання. Тоді вони зворушливо дотримують один за одним, граються і, перебиваючись, утворюють живий клубок, що постійно пересувається. На цю картину можна дивитися й дивитися, вона просто зачаровує.

До речі, існує таке повір'я: коли змії линяють, їхню шкурку треба висушити та покласти до гаманця, щоб у ньому було багато грошей. А гроші молодій родині потрібні. У рік Змії вони вирішили придбати зелених пітонів, а для цього знадобиться доволі пристойна сума: одна особина коштує 300–400 доларів. Геннадій давно мріяв про таку парочку й от вирішив назбирати грошей і поповнити свою колекцію, хоча 2013-й буде роком чорної кам'яної змії. Але оскільки такий вид рептилій у

подружжя вже був, вони вирішили придбати щось нове. А ще Гена мріє купити ядозуба — чорну в рудих плямах ящірку. Її вартість сягає 1 тис. доларів і вище, але ціна для колекціонера не є великою перешкодою, якщо він задумав поповнити колекцію. Так, захоплення вимагає чималих затрат, підтверджує Гена, але водночас приносить таку насолоду, що на затрати вже не зважаєш.

Яким буде рік Змії? — Оскільки це тварина спокійна та урівноважена, то рік, найімовірніше, таким і буде. Словом, обійдеться без потрясіння. У 2013-му ми очікуємо поповнення у своїх зміїних пар, тож наступний рік буде наповнений любов'ю та благополуччям. Усе буде гарзд.

Фото автора.

ПІД ЗОРЯМИ, БІЛЯ БАГАТТЯ

Може, «зустрінемося» із козаками— характерниками...

Якщо хтось мріє гучно святкувати Новоріччя у екзотичному ресторані, на Мальдівах чи тихо в себе вдома на дивані — то це тільки не голова громадського об'єднання «Холодно-ярські дівчата» Ольга Галушка (на знімку).

Знаю її, неспокійну, завзяту, давно. Ще студенткою вона «запалювала» акції на захист легендарного урочища Холодний Яр, організовувала екодезанти, етнозустрічі, туристичні мандрівки. Тепер Оля — вартовий тисячолітнього дуба-велета в її улюбленому Холодному Яру. Вона працює екскурсоводом у Національному історико-культурному заповіднику «Чигирин». А ще як ботанік навчається в аспірантурі.

— Щойно разом із подружжям, Катериною Кикоть та Світланою Собовою, здійснила класний екстрим-похід Ірдинськими залісненими болотами, — ділиться Оля. — Влітку через трясовину цією місциною нізачо не пройдеши. А зараз мороз скував усі озера та струмки, і мандрувати ними — дивовижно! Ми, дівчата, вели в похід за собою хлопців, студентів Черкаського університету. Випробовували їх на міцність.

— Ну і як, витримали хлопці «хрещення» морозом?

— Ще й вогнем! — відповідає дівчина. — Ночували біля вогнища в лісі. Тепер і Новий рік святкуватимемо під зорями.

— Знову в болотах?

— Ні, цього разу вирушаємо на Хортицю, до друзів-козаків... Оля розповідає, що «Холодно-ярські дівчата» потоваришували із запорозькими парубками на вишколах у молодіжних патріотичних таборах. Навчилися у них елементів бойового гопака та «спасу». Разом вивчили багато стрілецьких, повстанських, гайдамацьких, чумацьких пісень. Козаки вже не раз були на чигиринських лицарських дійствах. Тепер черга гостювати — за козаками з Холодного Яру.

— Наша новорічна ніч просто неба вируватиме танцями, піснями, жартами, — продовжує дівчина. — Розведемо багаття, варитимемо юшку, куліш. Ялинку зробимо етно-екологічно: з гілочок вишні, моху, сіна, соломки, завітчаємо ягодами калини та квітами безсмертника і материнки...

Утім, зізналася Оля, буде у хлопців та дівчат й «містична» година тиші. Після півноті. Коли вслухатимуться у шерхіт дубового верховіття, у таємничі звуки глибоких байраків, вдивлятимуться у безмежжя Чумацького шляху.

— У такі хвилини можна почути й побачити багато, — переконана дівчина з Холодного Яру. — Я не раз відчувала «дотик століть» на собі, ночуючи на хуторі Буда неподалік тисячолітнього дуба. Таке ж містичне місце й острів Хортиця. Якщо нам пощастить, «зустрінемося» з козаками-характерниками, котрі, як відомо, ніколи не залишали Запорозьку Січ. Мандрівка в часі — реальна річ...

Лілія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фото автора.

ХОЧЕТЕ — ВІРТЕ, ХОЧЕТЕ — НІ...

Про дивовижну таємницю Віталія Петренка я знаю давно. Але вмовити його на цю розмову довго не вдавалося. Чоловікові — під п'ятдесят років. У нього — дружина і двоє дітей, престижна робота. Отож тількино я вкотре намагався переконати свого знайомого «розсекретити» його неймовірні сні, як він одразу ж рishче хитав головою: «І не думай!!!».

«Мене продавали в рабство...»

Проте нещодавно мені пощастило. Власне, поталанило Віталієві. Він ніколи не переймався усілякими лотереями, а тут наснилося: мовляв, вештався у Києві Хрещатиком, вирішив для розваги придбати якийсь «папірець» і отримав... п'ятдесят тисяч гривень. Число, час та місце свого сну цей добродій, як завжди, запам'ятав. А коли саме того дня «випало» відрядження до столиці, вже аніскільки не сумнівався — пофортунить!

— Я підійшов до поштового віконечка і кажу: «От зараз виграю п'ятдесят тисяч». Молода жінка

тільки іронічно гмикнула — мабуть, їй уже не звикати до таких жартів. Простягає мені лотерейку, я її розгортаю, а там виграш — п'ятдесят «штук!» Уяви собі, як та молодичка отеріла з подиву... — добродушно сміється Віталій.

Прокидаючись щоранку, Віталій чудово пам'ятає кожен свій сон. Причому всі вони — кольорові і надзвичайно реальні — до найменших дрібниць. Це триває протягом всього його життя. Коли був малим, думав, що так і має бути. Отож залюбки переказував одноліткам про захоплюючі пригоди, побачені уві сні:

— Я плавав на піратському човні, мешкав у джунглях, мене продавали в рабство... А ще, прига-

ду, їздив на бричці разом із веселими мандрівними акторами та вчився фехтувати у старому похмурому замку. Це міг бути один сон або три-чотири поспіль. Проте завжди і скрізь я залишався головним персонажем.

— Тоді у своїх снах ти був дитиною?

— Авжеж. Тому багато чого не розумів — просто розповідав пережите, а приятелі витріщали очі від подиву, адже з ними нічого подібного не відбувалося. Мабуть, вони думали, що я все вигадую. Однак слухали, бо їм було цікаво! Згодом я став не таким відвертим — почалися романтичні сні, у яких виникали мої однокласниці та вчительки — саме ті, котрі мені подобалися... Власне, це були такі платонічні стосунки — пристрасні погляди, якісь особливі слова, ну, може, інколи невинні поцілунки... Ніхто з них ні про що, звісно, не здогадувався. Вдень на уроках я начебто взагалі не помічав своїх нічних «гостей». Так у мене з'явилася власна таємниця!

Ловець снів

— Тобто ти не мав зі своїх снів жодного зиску?

— Ну, чому ж не мав? — задоволено примружує очі. — Знаєш, я раніше страшенно нервував перед екзаменами. Ніби й готувався, щось вчив, а все одно десь за кілька днів до іспитів почувався, наче перед ексекуюцією. Але якось склепив повіки і... потрапив на власний екзамен, який мав відбутися за кілька днів. Підходжу до столу, рука тремтить, вчителька промовляє щось таке лагідне, аби не хвилювався. Беру білет, дивлюсь — номер одиннадцятий білет! Потім таке траплялось не раз. Таланило Віталію і в студентські роки. Причому нерідко сні повторювалися з неймовірною точністю. Він бачив, у якому одязі прийдуть на іспит однокласники. Пам'ятав анекдот, випадково почутий в аудиторії. Знав, що викладач буде застудженим і скаржитиметься на нежить... Правда, щастило не завжди. Іноді, замість рятівного білета, уві сні з'являлася вродлива незнайомка, побачена на тролейбусній зупинці. Очевидно, бажання кохатися було сильнішим за науку!

— А як сини до твоїх порад ставляться?

— Ніяк, — махає рукою, — раніше, коли були малими, слухалися, а тепер мешкають окремо, обидва — «круті» підприємці, то й не квапляться своє життя обговорювати. Я не ображаюсь — головне, щоб вони були здоровими та заможними!

— А як сини до твоїх порад ставляться?

— Ніяк, — махає рукою, — раніше, коли були малими, слухалися, а тепер мешкають окремо, обидва — «круті» підприємці, то й не квапляться своє життя обговорювати. Я не ображаюсь — головне, щоб вони були здоровими та заможними!

Наснилася... наречена!

Одружився він на другому курсі. До речі, на свою Ганнусу спочатку особливої уваги не звертав. Тиха, скромна дівчина уникала галасливих компаній і дискотек, майже не фарбувалася та й одягалася так, наче поспішала не на заняття в університет, а на го-
бу-

го дня на «пари» вона так більше і не прийшла. Виявилось, що Ганнусі давно подобався високий, стрункий юнак. І напередодні Віталієвого сну вона зізналася подрузі, що мріє вийти за нього заміж. Тому й подумала: однокурсниця десь обмовилась про це, а Віталій, почувши про бажання Ані, вирішив прилюдно поглузувати з неї.

«Боже, яка ганьба!» — хвилювалася дівчина. Але яким же був її подив, коли увечері симпатичний юнак завітав із букетом троянд...

— Ми почали зустрічатися і невдовзі одружились, — посміхається Віталій. — Ганнуся наполягла, що до весілля залишити меться дівчиною. Отож сон про майбутню першу шлюбну ніч я переглянув кілька десятків разів... Ну ось, відтоді ми разом. Двох синів виростили. У Ганнусі — золотий характер! Завжди знає, як мене заспокоїти. Між іншим, я їй інколи розповідаю про свої сні — застерігаю про небезпеку. Кажу: «Ти сьогодні вранці йди в обхід, інакше в такому-то місці можеш підсковзнутися й боляче забитись!».

— А як сини до твоїх порад ставляться?

— Ніяк, — махає рукою, — раніше, коли були малими, слухалися, а тепер мешкають окремо, обидва — «круті» підприємці, то й не квапляться своє життя обговорювати. Я не ображаюсь — головне, щоб вони були здоровими та заможними!

«У Леніна стріляли на моїх очах...»

— Ти все так же уві сні мандруєш різними країнами та епохами? — цікавлюсь у співрозмовника.

— Ну, звісно, — куйовдить чуприну товариш. — Що може бути цікавішим за подорожі? Сьогодні ти — в Туреччині, завтра — в Єгипті... До речі,

ряки
полоти.

Це тривало, доки вона не наснилася Віталієві... у весільній фіаті. Очей не міг відвести — яка красуня! Спрагло пригорнув, поцілував... І раптом навкруги пролунало: «Гірко!»...

Зранку швендяв кімнатою, мов примара, і все розмірковував: «Ні, то — якийсь неправильний сон. Не може бути, щоб я дійсно закохався у цю дівчину!». Втім, ледве дочекався, коли треба було їхати на «пари».

Одразу побачив її та й втупився поглядом: «А так ж гарна! І як це я раніше не розгледів?». Вона ніяково відвела очі. Тоді «наречений» підійшов: «А знаєш, ти уві сні вийшла за мене заміж!» — вихопилось мимоволі.

Дівчина зашарілася й мерщій вибігла надвір. То-

не раз перевіряв — мої сні географічно та історично цілком правдиві. Якось був у Сочі — все збіглося до дрібниць!

— Тобто можна взагалі не витрачатися на літаки та готелі?

— Так, — серйозно відповідає він. — Я живу ніби вдвоє довше, адже не марную свій час уві сні. Слухай, це так цікаво, ти навіть уявити собі не можеш! От я нещодавно побував у Москві — в 1918-му...

— Леніна бачив?

— Дарма іронізуєш — звичайно, бачив. І есерка Каплан стріляла в нього на моїх очах!

— О, все-таки то була вона? Бо зараз дехто це завзято спростовує...

— Я ж кажу — вона. Жодного сумніву! Я її одразу впізнав, тож підійшов якомога ближче — знаходився буквально за кілька кроків. Хоч, відверто кажучи, пролетарський вождь особливого враження на мене не справив. Правда, пані Каплан — також...

— Але все ж стріляли в людину. Тобі не спало на думку якось перешкодити кілерці?

— Ну, ти даєш! Це ж сон — що я міг вдіяти? Так, когось у Чернігові вдалося попередити про небезпеку. Комусь допоміг, втрутившись особисто. Але все це відбувалося вже потім — у реальному житті. Хіба можна змінити хід історії, завадивши Фанні Каплан у якомусь сновидінні?!

— Може, ти й про Ярослава Мудрого розкажеш?

— Що саме тебе цікавить? Як він замовив убивство своїх братів Бориса та Гліба? Як потім звинуватив у всьому великого князя Святополка і розправився з ним, а згодом підступно отруїв ще одного свого брата — Мстислава?

— Навіть так?!

— Я — не історик, а такий собі свідок — лише розповідаю про те, що бачив...

— Небезпечний свідок!

— Облиш, кому потрібні сні когось дивака?

— Ну, добре. А ти не порівнював, наприклад, історичні романи Александра Дюма чи нашого Павла Загребельного з «реаліями», побаченими у снах?

— І Дюма, і Загребельний припустилися багатьох неточностей. Проте, звісно, вони — надзвичайно талановиті фантасти... А от хто мене вразив, то це Умберто Еко. Опис середньовічного монастиря у його романі «Ім'я троянди» — бездоганний!

Інколи Ганна ревнує чоловіка до його снів. Адже там він закохується в інших жінок. «На це немає ради, — зітхає Віталій. —

Якщо в реальному житті мені вдається контролювати свої емоції, то уві сні діє підсвідомість, приборкати яку неможливо! Зазвичай віддаю перевагу сучасним жінкам. Бо в середньовіччі — така антисанітарія... Уяви собі, обідає у замку леді Равена з коханим лицарем Айвенго і, замість серветок, витирає білі рученьки, вимашені жиром, об волосся юної красуні — своєї служниці! Інша справа Юлія Тимошенко чи співачка Валерія — надзвичайно охайні, високоосвічені, інтелігентні жінки. Як у таких не закохатися?!».

Взагалі ж, мій знайомий вважає себе цілком нормальним, законослухняним добродієм, якого абсолютно влаштовує його життя. Він не прагне слави, тому, за жодних обставин, не погодиться на будь-які медичні та наукові експерименти, пов'язані з його феноменальним «снобаченням».

Сергій ДЗЮБА.

Чернігів.
Колаж Євгена ХИЛІЯ.

Не те нині свято — ялинка не та

Тетяна ГРАДОВЛЯНСЬКА.

Щороку в грудні українці ставлять і наряджають у своїх будинках ялинки. Масово робить це наш народ, не багато не мало, уже понад два століття. Але чи все так постійно в цій традиції? Подумали ми і вирішили провести невеликий експеримент: порівняти дві святкові ялинки — модну красуню сезону 2012/2013 і її прапрабабуся з далекого XIX століття. Забігаючи наперед, зізнаємося: результат нас дуже здивував.

За вікном — 31 грудня 2012-го. У квартирі відомого з радянських комедій винахідника Шурика відбувається неймовірне. Його машина, здатна розсікати простір і час, перенесла в наші дні її величність ялинку 1890 року святкування... У той момент, коли чудо-агрегат знову працював, у квартирі не було ані душі. У будинку стояла лише новорічна ялинка — штучна, прикрашена за останніми тенденціями. Господар-

ка ще напередодні прочитала у журналах, як цього року дизайнери радять прикрашати новорічне дерево. Виявилось, абсолютний тренд сезону — прикраси світло-сірого кольору в поєднанні з блідо-блакитним, білим та сріблястим кольорами. От і стояла вона вся шикарна — світло-сіро-блакитна, іноді поблискуючи синіми вогниками гірлянд. Ялинка ж, яка прибула з далекого минулого, здавалося, про моду не знала нічого. Усі іграшки на

ній були різного розміру, кольору, форми. От лише зайвої — не було жодної. Адже у ті часи, з яких вона прилетіла, ялинка була не просто гарним елементом декору, а одним великим символом. На її верхівці сяяла золота восьмикутна зірка — символ присутності божества, надії, яка вічно сяє в темряві. Зірка, яка у ніч народження Ісуса Христа засяяла на небі й так вказала дорогу до дитини волхвам.

Трохи нижче на гілочках погойдувалися фігурки янголів. Вони першими повідомили про народження сина Божого пастухам. Вони ж, як вірять християни, з народження приставляються до кожної людини для допомоги у добрих справах і захисту від бід. Далі — розвішували яблука, які символізували біблійний заборонений плід, фігурки тварин. На кожній гілочці горіли справжні свічки. А внизу під ялинкою виставляли іграшкові будиночки або ж сцени з вертепу. Все разом це символізувало різні рівні нашого життя: простіше кажучи, перехід

років (!) до 1935 року Різдво та Новий рік взагалі заборонялося святкувати. Заборонялося навіть ставити і прикрашати до зимових свят ялинки. Пізніше, 1937 року, вічезелених реанімували, але при цьому наділили новим змістом. Відтепер ялинку з Різдвом не пов'язувало нічого! З тих пір за партійним указом новорічне дерево стало символом «свята щасливого дитинства, створеного в країні величезними турботами партії, уряду й особисто товариша Сталіна про дітей». Іграшки тих років мали вигляд відповідно до історичних реалій: парашутисти з вати, скляні дири-

жаблі з написом «СРСР». Янголів замінили тітоньки в червоних хустках. Кажуть, у 1937 році навіть була випущена серія ялинкових кульок із зображенням членів Політбюро! ...Опинившись в одній квартирі, різдвяна та новорічна ялинка не одразу впізнали одна одну. Надто багато між ними виявилось розбіжностей. Але єдині вони у тому, що ось уже як століття посіють у різних куточках

АСТРОЛОГИ ЖАРТУЮТЬ

Дива обов'язково відбуваються, якщо в них вірити

ПОЧАТОК НА 6-Й СТОР.
З новорічним святом пов'язані деякі звичаї, наприклад, віддавати борги наприкінці року. А все тому, що в Стародавньому Римі консул мав передати справи своєму спадкоємцеві 1 січня без боргів. Є ще звичай проводити рік, що минає, дякуючи за все, незалежно від нашого ставлення, пробачити всіх і себе й увійти в новий рік без образ та інших «боргів», з легкою душею й радістю, в колі друзів і родини. Щоб у майбутньому не наступати на старі граблі. Астрологи жартують, що кожен знак зодіаку наступає на одні й ті само граблі по-своєму:

Овен: наступивши на граблі, так розлютіться, що зламає їх, але в процесі вони ще разів зо п'ять вдарять по голові.

Телець: наступатиме на граблі знову й знову, поки вони не зламаються.

Близнюки: зможуть вирішити, куди їм іти, тільки після того, як наступлять на всі граблі.

Рак: тільки це змусить його зробити крок уперед.

Лев: розповідатиме всім, як це прикирко, і радитиме зробити те саме.

Діва: наступатиме повільно й методично. Впевнена: якщо наступати правильно, все минеться.

Терези: дуже довго сумніватимуться та, прийнявши єдине правильне рішення, наступлять на найбільші.

Стрілець: обов'язково намагатиметься взяти реванш і наступить повторно.

Козеріг: наступивши на граблі, зрозуміє, що він на них наступив, та навряд чи це щось означає.

Водолій: наступить тільки на ті граблі, які йому сподобалися.

Риби: будуть усе життя себе за це картати. Єдина розрада — завдяки їм на граблі не наступить хтось інший.

Докладніше з астрологічними прогнозами можна познайомитися на сайті www.gelena.kiev.ua.

Як Михнівка не перетворилася на Вавилон

У Михнівській сільраді паніка. На території треба негайно вводити регіональну мову, а яку саме — вже тиждень не можуть знайти консенсус. Колишній бригадир Сергій Павлович, по-сільському «сивушник», лобіює в офіційній той лексикон, яким він зазвичай спілкується з дідом Ільком, фуражиром на пенсії. Але проти потоку «вставних слів» рішуче заперестував депутат сільради, він же директор місцевої школи Валерій Павлович: учнів і так важко тримати в шорах, а з регіональними, перепрошую, матюками у вчительській української мови буде другий інфаркт. Як викладач англійської і прихильник євроінтеграції у місцевих масштабах, директор запропонував возвеличити свій предмет. Але такої орієнтації на далекий від Михнівки Брюссель не сприйняла решта колег з депутатського «корпусу». Англійською, крім самого директора, у школі «спікали» лише двоє відмінників, та й то з натяжкою. У регіональну вона не годилася навіть сторожу «Шопу «Ганнуся» (колишня лавка), який після третьої чарки взагалі лише «окав» і «мукав»: за це в селі його звали «німцем» або «американцем», одне слово, «не нашим».

Тут хтось згадав, що з циганського табору, який улітку три дні палив вогнища на околиці Михнівки і жebraв хатами дітям «хоч на сухий шматок хліба» (щоправда, ковбасу, сало та інші «легіміни», як по-тутешньому величають делікатеси, маленькі циганчата полюбили більше, ніж суху шкуринку), до села прибілося на стаціонарне мешкання двоє ромських родин. «То, може, хай регіональною

буде циганська?», — несміливо запропонував скляр дядько Василь. Його немудру хитрість розкусили відразу. Дядько Василь хотів віддячити своїм неспокойним сусідам за невеликий, але постійний, як він каже по-вченому, «гонорар». Роми мали звичку майже щовечора бити дружин і вікна, а зранку ті самі дружини просили дядю Васю пошклати шибки й обіцяючи трусили спідницями,

виймаючи дес із потаємних глибин то червтку, то кілька закаляних, мабуть, одразу з чийогось сідала, яєць. На жаль, і ця ідея не пройшла. По-перше, і найголовніше, ромської, схоже, не знали самі цигани, бо крім «дай тобі погадаю, молода, красива» чи «позолоти ручку» — від них інших слів і не чули. Звісно, під час биття шибок — та в комплекті дружин —

вони переходили і на мову «сивушника», але це ж, як не крути, а не ромська. Не пройшов і іврит, або по-михнівськи... Одне слово, не будемо цитувати «Свободу», та й про таке поняття, як політкоректність, у селі зроду не чули. Тут говорили, що думали, у паспорт не заглядали, бо п'ята графа і без цього не таємниця, але були ширі й доброзичливі до людей путящих. Колгоспного коваля Якова Єсрика всі поважали за працелюбство і якусь неймовірну готовність прийти на поміч вдомам і сиротам. Але, на жаль, Яків відійшов до Господа ще в перебудовні часи, а його діти й онуки пороз'їжджалися по америках та ізраїлях. Приїздить на могилки щороку, але розмовляють такою широко українською, що михнівці аж за потилицю беруться: «Чули, знову наші «бандери» з Ізраїля приїхали...». Залишався безвідмовний варіант: згідно з політикою уряду й партії не клеїти дурня, а зупинитися на російській. Іі, кажуть, навіть в Африці вчили, щоб зрозуміти Леніна. На цьому майже

зійшлися, але знову ж таки заковика. Де в селі негри, крім місцевого «куркуря», який «паше на своїх гектарах, як чорний раб»? У нього з Леніном свої рахунки. А єдино «руська» в селі тьотя Паня перейшла на державну, одразу як сорок років тому потрапила в михнівські невістки. Державна, щоправда, також з натяжкою, але «спасібо» і «здравствуйте» у Михнівці іноземними не вважають. ...У дебатах поставила крапку прибиральниця Ганна. Вініком. Годі, сказала, вам тиждень дурнею займатися. Тьху, надиміли, наче закону на вас нема (тітка читала газети і завжди була «у курсі»). Мені прибирати треба. А в нас, засідайте — не засідайте, українська була і буде.

Хто тут живе, якщо на голову не слабує, той нашу мову знає.

І махнула своїм дріпаком, наче рушницею: «Ще бракувало нам у селі Вавилону. Розходьтєся собі з Богом, він вас зрозуміє і без «второї»... Людмила КОХАНЕЦЬ.

Сьогодні 29 грудня в Україні мінлива хмарність, місцями невеликий сніг, у Криму й Приазов'ї з дощем. На дорогах ожеледь. Вітер північно-західний, 5—12 м/с, у східних і південних областях пориви 15—20 м/с. Температура вночі 4—9 градусів морозу, у західних областях до 14. Удень 2—7 морозу, на Закарпаття й на півдні від 2 морозу до 3 тепла.

■ **1724.** У Петербурзі у Петропавлівській в'язниці помер Павло Полуботок — український військовий, політичний і державний діяч, гетьман Війська Запорозького, голова козацької держави на Лівобережній Україні (1722—1724). ■ **1939.** У Львові відбулася передача архіву відомого класика української літератури Василя Стефаника до АН УРСР. ■ **1952.** Помер український драматург Іван Кочерга. ■ **1958.** Введено в експлуатацію Сімферопольську ДРЕС. ■ **1966.** У Києві відкрито найбільший в УРСР універмаг «Україна». ■ **1970.** Народився Григорій Місютін — український гімнаст, чемпіон Олімпійських ігор у Барселоні (1992 р.).

ПАМ'ЯТЬ БАНТИКОМ

Історія мого фото

Найяскравіші мої дитячі спогади про свято — це не день народження, а саме Новий рік. Це сьогодні ялинки не проблема — на кожному кроці, були б гроші. А у моєму дитинстві треба було вгадати, коли на ялинковий базар товар завезуть, щоб зайняти чергу заздалегідь. Відстоявши чергу і потрапивши усередину майданчика, вже не було сил вибирати. Та й власне вибору, зазвичай, не було.

Ми купували декілька дерев. Удома тато зв'язував їх разом. Де були лисини — проволочкою прикручував або ж прибивав гілки, зрізані низу. Виходило більш-менш пристойне хвойно-пухнасте дерево. Ялинку вставляли у залізну важку підставку і ту вже прибивали цвяхами до табурету. Конструкція мала вигляд надійної й урочистої.

Коли нарешті усі справи зі встановлення і прикрашання було завершено, перед ялинкою ставили стрем'янку. З одного боку — торшер, з другого — настільна лампа. Така собі домашня фотостудія з ялинкою. Нас із сестрою готували до фотографування.

Мама з бабусяю підбирали одяг. Чомусь вирішили, що для цього фото мене треба вдягнути у вельветове плаття. Я взагалі не люблю плаття, а ось це — коричневе з абсолютно дурними квіточками — я вважала абсолютним несмаком. Тишило те, що, може, на фоні ялинки то буде не так помітно. А ще обов'язковим був бант. Чіпляти його особливо не було до чого. І ось тут звучало сакраментальне: «Ти ж дівчинка — терпи!» Терпіти те, що у мене недостатньо волосся, терпіти банти, які я взагалі не сприймала! Але заради фото я терпіла. Бант перев'язували різними методами безліч разів, волосся боляче тягнуло. Але нарешті я була готова.

Це був найчарівніший момент свята. Мені дозволили залізти на стрем'янку (що у звичайному житті заборонялося). Я сиділа на верхній сходинці на фоні ялинки з вогниками. З обох боків світили лампи. Переді мною стояв тато із фотоапаратом.

Я дуже люблю це фото. У дитячому альбомі багато гарних, але це, безперечно, одне з найкращих. Хоча тоді мені здавалося, що не варто було так посміхатися, а треба було б зобразити щось загадкове. Дивлячись на нього, відчуваю запахи з кухні, де бабуся творила новорічні делікатеси з того, що вдалося дістати або привезти з відрядження батькам. І підсохлі мандарини, бо в овочевий їх завезли тижні за два до свята. І сніжинки з серветок на вікнах. І те, що спати треба лягти раніше, але ж і встати серед ночі...

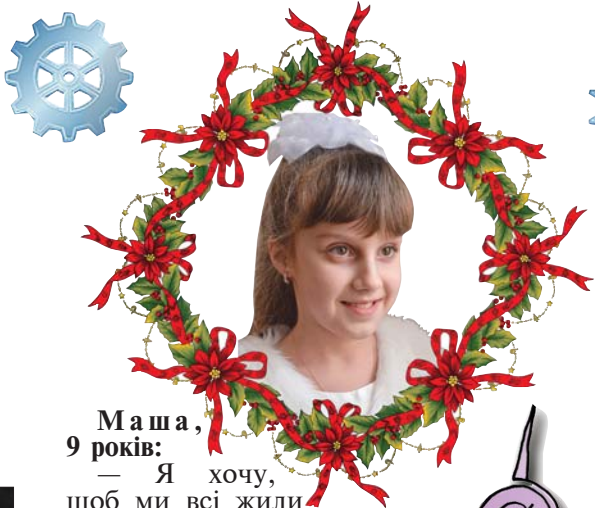
Мабуть, відтоді я узагалі люблю фото. Будь-яке фото — це вже історія. І тому я засмучуюся, коли бачу погані фото. Бо я дуже люблю хороші історії.

Анастасія СИРОТКІНА.

Фото Сергія СИРОТКІНА.

Побажання дорослим вустами малюків

Ми і тепер любимо одержувати подарунки. От і звернулися до підростаючого покоління із традиційним у ці дні запитанням: що б вони попросили (поклали під ялинку) для своїх батьків і для себе?

М а ш а , 9 років:
— Я хочу, щоб ми всі жили у великому будинку за містом. А ще — собачку. А для себе — планшет.

Юля, 5 років:

— Мамі — парфуми, татові — стрижку. Ну, щоб зачіска у нього була красива. А собі — конячку поні.

Ігор, 5 років:

— Цукерок. Багато цукерок, щоб на рік виситачило. А для себе — магнітик з машинкою. І ще машину собі. У тата є своя.

Лада, 5 років:
— Букет квітів. Великий. А ще любові й радості.

А для себе — подарунок. Який — я ще не придумала. Але до новорічної ночі, думаю, встигну ще придумати...

Арсен, 5 років:
— Сестричку і великий джип, щоб ми всі поїздили. А я хочу мікроскоп, щоб на бактерії дивитися.

Двері прочинені

Це — остання замітка останнього числа нашої газети у цьому році. Ми були з Вами увесь цей час. Мандрували, пригадували, дивилися у майбутнє. Сподіваємося, це подарувало кожному приємні спогади, надію або ж додало хоробрості діяти. Так само і для капітана нашої машини часу сьогоднішні мандри не пройшли даремно. Для того, хто був уважним, не важко буде

відповісти на запитання: що саме отримав капітан наприкінці усієї історії? Хто першим надішле на адресу редакції правильну відповідь (дату відправки визначитимемо за поштовим штемпелем), отримав подарунок. До листа з поміткою «Конкурс» обов'язково покладіть копію квитанції про річну передплату на «Голос України».

До зустрічі у майбутньому!

Наступний номер газети вийде 3 січня 2013 року.

Над номером працювали: Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Анастасія СИРОТКІНА, Дмитро ПОТАПЕНКО, Юлія ПОТАПЕНКО.

Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА. Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2012 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій: 60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота). Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 27899
Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

